

Solidariteitsmonitor

Meting 7, 2023

Inhoud

Samenvatting		3
1	Inleiding	6
2	Het onderzoek	7
3	De methode	8
4	De uitkomsten	12
5	De uitkomsten samengevat	24
6	De afwijzingen	26
7	De oudere automobilist	28
8	Conclusie	31
Bijlage 1	De MoneyView-data	34
	Motor – WA	35
	Inboedel	37
	Opstal	41
	AVP	45
	Overlijdensrisicoverzekeringen	46
Bijlage 2	De uitgewerkte maatmensen	48
Bijlage 3	De indicatoren	49
Bijlage 4	De nominale premies	52
Bijlage 5	De nominale standaarddeviaties	54
Bijlage 6	De uitkomsten inclusief de maatmensen	56

© Verbond van Verzekeraars
Data Analytics Centre
dhr. dr. A.R. Hoen & dhr. drs. J.A. Schaffers

Postbus 93450
2509 AL Den Haag
infodac@verzekeraars.nl

CVSnet
*Het dataportaal
voor Verbondsleden*
cvsnet.verzekeraars.nl
VERBOND VAN VERZEKERAARS

Rapportnummer: 2023-1347492008-13329/BHEYD

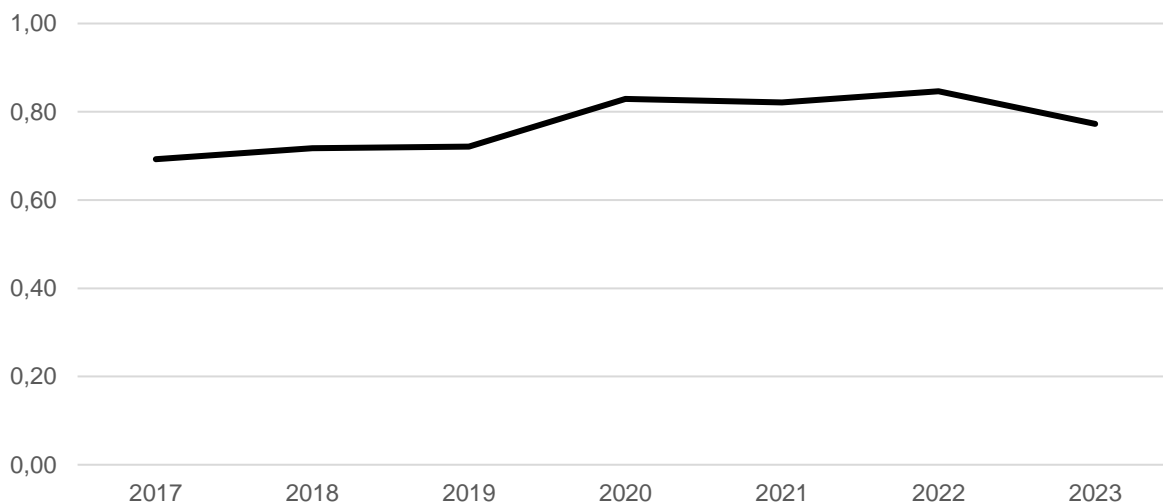
Oktober 2023

Alle producten, opgesteld en verspreid door het Data Analytics Centre, zijn **niet bindend**. Het gebruik van de producten is ter vrije bepaling van elke individuele verzekeraar. Dit geldt dus ook voor deze Solidariteitsmonitor 2023.

Samenvatting

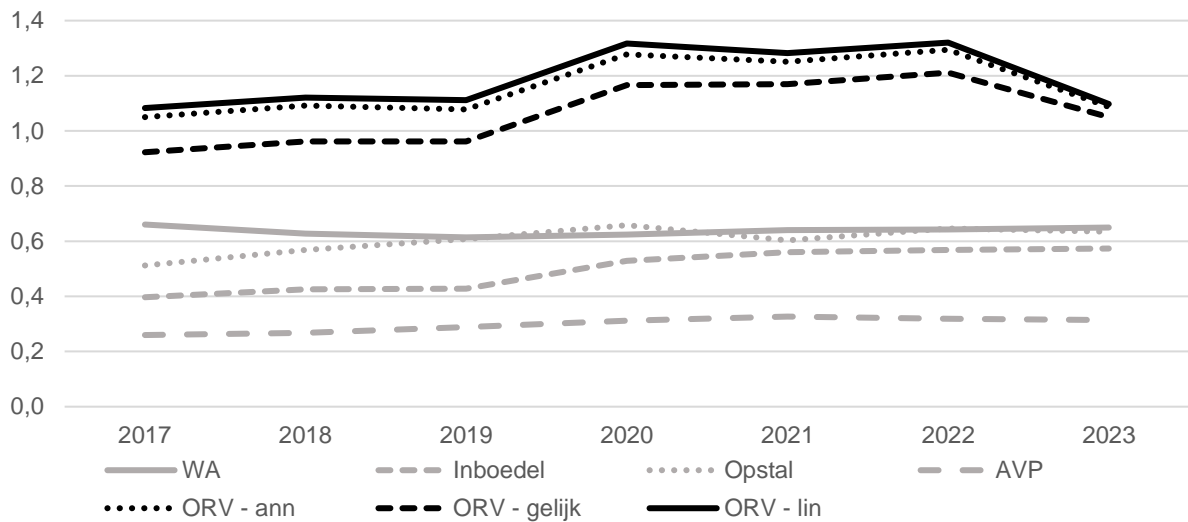
Verzekeraars gebruiken data om risico's van verzekerden in te schatten. Hiervoor komen steeds meer (grote) databases beschikbaar, daarbij kunnen verzekeraars steeds meer analyses toepassen. Dit zou ertoe kunnen leiden dat de verzekeringspremie steeds verder wordt gedifferentieerd, tot een punt waarop bepaalde consumenten onverzekerbaar worden, doordat ze niet meer worden geaccepteerd of doordat ze een te hoge premie moeten betalen. Met de solidariteitsmonitor brengt het Verbond deze mogelijke ontwikkeling in beeld. Met behulp van door een externe partij gedefinieerde set maatmensen en de premies die zij moeten betalen bij diverse verzekeraars voor een aantal soorten verzekeringen, analyseren we hoe de spreiding in de premie zich ontwikkelt en in hoeverre consumenten verzekerbaar blijven.

In 2019 voegden we voor het eerst een overall solidariteitsindex toe. Deze is gebaseerd op de variatiecoëfficiënt, omdat die de spreiding weergeeft gecorrigeerd voor de ontwikkeling van de premie en bovendien statistisch toetsbaar is op significantie. De variatiecoëfficiënt is altijd groter dan nul, maar heeft geen bovengrens. Door het gemiddelde van de variatiecoëfficiënten van de 16 totale databases van alle producten te nemen (en dus niet van de individuele geselecteerde maatmensen), krijgen we een objectieve maatstaf met een breed meetvlak. Het resultaat wordt weergegeven in onderstaande grafiek.

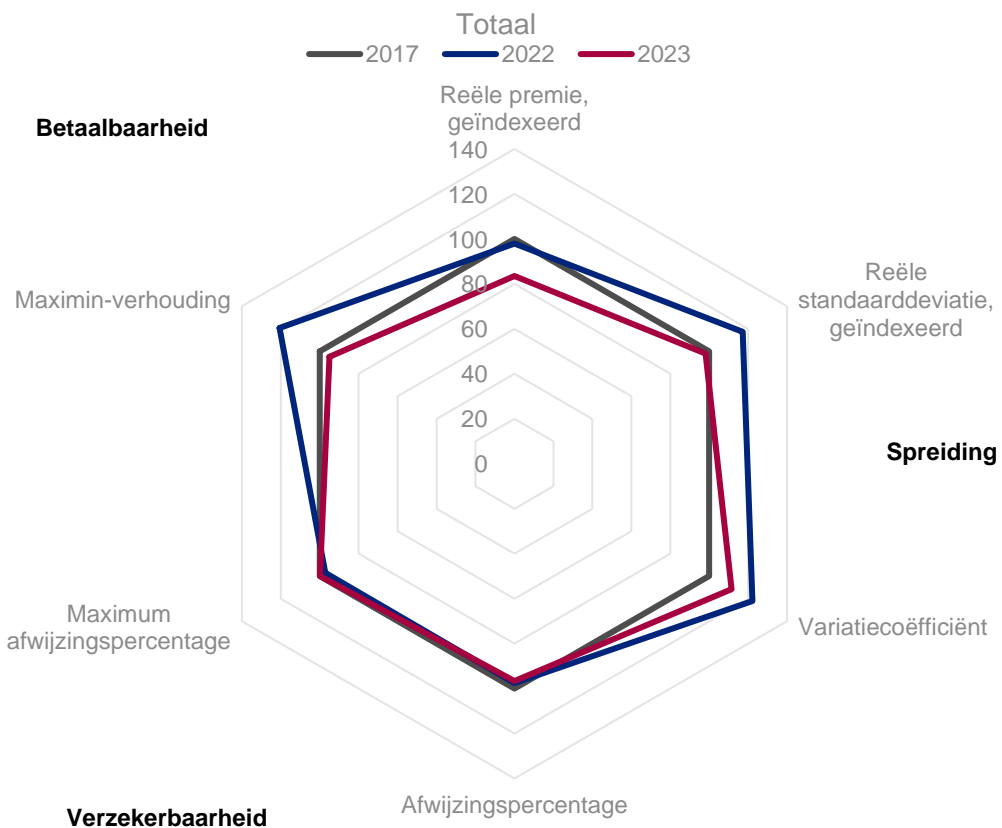

De grootste stijging van de index vindt plaats tussen 2019 en 2020. Nader onderzoek wees uit dat dit niet zozeer een effect was van een grotere diversiteit in de geoffreerde premies, als wel een gevolg van een panelwijziging bij de levensverzekeringen, waardoor enkele producten van nieuwe toetreders, die in ons panel een ongunstige premie berekenden voor bepaalde consumenten, een groot stempel konden zetten op de uitkomsten. (Het onderzoekspanel bestaat uit door Moneyview geselecteerde verzekeraars. Dit moet wijzigen over de tijd heen, omdat er soms nieuwe maatschappijen op de markt toetreden.) In deze editie is het panel weer gewijzigd, waarbij een aantal van deze producten niet langer wordt gebruikt. Het effect is direct zichtbaar als een relatief grote afname van de variatiecoëfficiënt tussen 2022 en 2023.

Onderstaande opsplitsing van de solidariteitsindex naar verzekeringsproducten laat duidelijk zien dat de forse stijging tussen 2019 en 2020 en overeenkomstige daling tussen 2022 en 2023 plaatsvond bij de overlijdensrisicoverzekeringen. Als we naar 2017 en 2023 kijken, zien we niettemin bij nagenoeg alle verzekeringen een licht stijgende tendens.

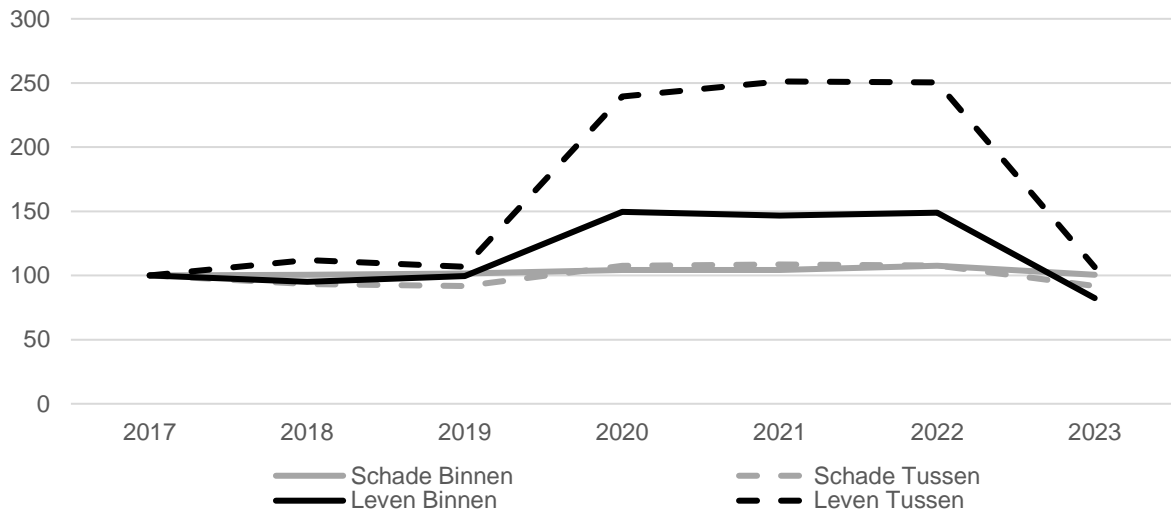

Het is belangrijk bij deze overall index aan te tekenen dat de werkelijkheid genuanceerder is. Zo ontbreekt in de overall index de ontwikkeling van de afwijzingspercentages en andere indicatoren. We krijgen een beter beeld als we al deze factoren in 2017 normaliseren en de verandering ten opzichte van 2017 plotten in een sterdiagram, waarbij elke indicator een eigen as heeft. Voor deze figuur geldt dat 2017 de norm is en een zeshoek vormt op de waarde 100. Voor de andere jaren geldt dat een waarde dicht bij het middelpunt een verbetering betekent, terwijl een waarde verder weg van het middelpunt dan de 100 van 2017, een verslechtering inhoudt. Voor de leesbaarheid is de waarde voor de minimaxverhouding op een logaritmische schaal geplott. Dit levert het volgende beeld:

Ten opzichte van 2017 is de betaalbaarheid verbeterd, de verzekeraarheid min of meer gelijk gebleven en de spreiding tussen de premies toegenomen. Ten opzichte van 2022 zijn in 2023 de betaalbaarheid en de spreiding verbeterd en is de verzekeraarheid min of meer gelijk gebleven.

Net als vorig jaar hebben we de ontwikkeling van de spreiding uitgesplitst in een deel dat wordt veroorzaakt door de verschillen in de premies binnen de verzekeraars, de binnenvariantie, en een deel dat wordt veroorzaakt door de verschillen in de premies tussen de verzekeraars, de tussenvariantie. Waar een toename van de binnenvariantie zou kunnen duiden op een afname van de solidariteit, wijst een toename van de tussenvariantie vooral op meer concurrentie. Voor de schade- en levensverzekeringen is het resultaat als volgt.

Het effect van wijzigingen in het panel bij de levensverzekeringen is erg goed zichtbaar. Hieruit volgt de conclusie dat, vooral bij Leven, de effecten van concurrentie veel sterker zijn dan de effecten van wijzigingen in het datagebruik. Bij Schade zien we een heel ander beeld, hier is de binnenvariantie licht gestegen tot 101 in 2023 en de tussenvariantie gedaald tot 92 in 2023.

Overall

De solidariteitsindex laat een lijn zien met een licht stijgende tendens, een eenmalige hoge stijging tussen 2019 en 2020 en een eenmalige sterke daling tussen 2022 en 2023, die te wijten zijn aan een paneleffect (de samenstelling van de groep verzekeraars waarvan de premies gemeten wordt is gewijzigd: het onderzoekspanel is daarmee veranderd) en vooral duiden op een concurrentie-effect. Dat kan nog altijd problematisch zijn voor mensen, als de differentiatie ervoor zorgt dat sommige mensen niet langer verzekeraar zijn, maar de monitor is oorspronkelijk in het leven geroepen vanwege de zorgen over de effecten van toenemend datagebruik. Datagebruik lijkt vooralsnog geen problemen op te leveren. De dynamiek in de markt geeft echter voldoende aanleiding om de ontwikkelingen te blijven volgen.

Jongere en oudere automobilisten

Tenslotte onderwerpen we in deze editie voor het eerst de verzekeraarbaarheid en betaalbaarheid van jongere en oudere automobilisten aan een nader onderzoek. Hieruit concluderen we dat zowel de verzekeraarbaarheid als de betaalbaarheid van jongeren en ouderen slechter is dan die van de groep automobilisten die hier qua leeftijd tussenin zit. Bij de jongeren is de verzekeraarbaarheid beter dan bij de ouderen, maar bij de ouderen is de betaalbaarheid beter dan bij de jongeren. In de loop der tijd neemt bij de ouderen zowel de verzekeraarbaarheid als de betaalbaarheid toe, terwijl bij de jongeren alleen de verzekeraarbaarheid verbetert.

1 Inleiding

Sinds jaar en dag gebruiken verzekeraars data om risico's in te kunnen schatten en te zorgen dat er voldoende premie binnenkomt om de verwachte schade uit te kunnen keren. Nu er steeds meer data beschikbaar zijn, kunnen deze analyses beter en nauwkeuriger worden uitgevoerd. Voor een verzekeraar is het in principe voldoende om in totaal genoeg inkomsten binnen te halen om de schade en kosten te kunnen voldoen. Verzekerden met minder schade betalen zo mee aan de schade van verzekerden met meer schade, de zogenaamde solidariteit. Big data maakt het in toenemende mate mogelijk deze verdeling te verschuiven, waarbij de personen die minder risico's hebben ook minder hoeven te betalen. Dit zou ertoe kunnen leiden dat personen met een hoog risico zo'n hoge premie moeten betalen, dat ze deze in de praktijk niet meer op kunnen brengen. Deze onverzekerbaarheid is een ongewenste situatie die het Verbond wil voorkomen. Zo staat in de Gedragscode Verzekeraars¹ in principe 21: *“wij maken het mogelijk dat zoveel mogelijk (potentiële) klanten risico's financieel af kunnen dekken en zullen ons inspannen te voorkomen dat mensen tegen hun wil onverzekerd zijn.”*

Om te monitoren of dit streven wordt gehaald, heeft het Verbond van Verzekeraars de Solidariteitsmonitor ontwikkeld. In deze monitor worden voor verschillende maatmensen de premies van een aantal soorten verzekeringen doorgerekend bij een aantal verzekeraars. Door jaarlijks te vergelijken of de premies dichter bij elkaar komen te liggen of juist verder uit elkaar lopen, kunnen we vaststellen hoe de differentiatie zich ontwikkelt. Voor de vaststelling van de maatmensen is ervoor gekozen de nadruk te leggen op de extremen, omdat de kans het grootst is dat de premies hier uit elkaar gaan lopen of dat consumenten onverzekerbaar worden. De gemiddeldes in deze rapportage zijn daardoor niet representatief voor de bevolking of de gemiddelde consument.

De monitor meet dus op termijn differentiatie. Of die differentiatie door 'big-data-analyses' veroorzaakt wordt, of door iets anders, blijkt niet uit de monitor. Deze monitor meet daarmee niet in hoeverre verzekeraars gebruik maken van big data. De monitor meet iets veel belangrijkers: hoe de verzekerbaarheid zich ontwikkelt, ongeacht de oorzaken voor eventuele onverzekerbaarheid. Als blijkt dat de verzekerbaarheid in het nauw komt, zal apart moeten worden onderzocht wat de oorzaak daarvan is. Een eerste stap hierin nemen we door te kijken of de differentiatie in de premies vooral komt door verschillen in de premies die verzekeraars zelf hanteren, de zogeheten binnenvariantie, of door concurrentie tussen verzekeraars onderling, de zogeheten tussenvariantie.

¹ <https://www.verzekeraars.nl/media/5029/gedragscode-verzekeraars-2018.pdf>

2 Het onderzoek

Met de Solidariteitsmonitor wil het Verbond bijhouden of verzekeringspremies zodanig gaan differentiëren dat ze voor sommige consumenten te hoog worden, of dat sommige consumenten helemaal buiten de boot vallen doordat ze nergens meer worden geaccepteerd. We vertalen dit in twee onderzoeksvragen, een hoofdvraag (vraag 1) en een daaruit afgeleide vraag (vraag 2).

1. Hoe ontwikkelt de spreiding in de verzekeringspremies zich in de loop der tijd?
2. In hoeverre blijven consumenten verzekeraar?

De tweede vraag is van belang omdat een stijging van de spreiding in theorie kan worden veroorzaakt door een verlaging van de lage premies, zodat dit gepaard gaat met een betere verzekeraarheid. Op soortgelijke manier kan een daling van de spreiding samengaan met een stijging van alle premies, waardoor de verzekeraarheid afneemt. Deze scenario's zijn weliswaar niet erg waarschijnlijk, maar ook niet onmogelijk en zodoende is het verstandig niet alleen naar de spreiding te kijken, maar ook op andere manieren naar verzekeraarheid. Op het gebied van verzekeraarheid kijken we naar twee aspecten: acceptatie (kan iedereen een bepaalde verzekering krijgen) en betaalbaarheid (hoe duur is de verzekering voor een maatmens in relatie tot de andere maatmensen). Voor het beantwoorden van de vragen gebruiken we data die zijn aangeleverd door MoneyView. Deze data bestaan uit de premies van diverse maatmensen voor vijf soorten verzekeringen, waarbij de leverende partij kan garanderen dat in volgende jaren de dekking van deze producten gelijk blijft. De soorten verzekeringen zijn:

1. WA-verzekeringen voor motorvoertuigen
2. Particuliere inboedelverzekeringen
3. Particuliere opstalverzekeringen
4. AVP (particulier aansprakelijkheidsverzekeringen)
5. ORV (Overlijdensrisicoverzekeringen)

Aan de hand van de maatmensen kijken we voor elke soort verzekering naar de spreiding van de premies en naar de betaalbaarheid en verzekeraarheid van de maatmensen. Omdat we speciaal op deze elementen focussen, zitten er relatief veel 'extreme' maatmensen in de dataset, dat wil zeggen, mensen die door een combinatie van eigenschappen makkelijker of moeilijker te verzekeren zijn dan de gemiddelde consument. Hierdoor zijn de berekende gemiddeldes voor de premies niet representatief voor de bevolking of voor de gemiddelde consument. De gebruikte maatmensen zijn uitvoerig beschreven in de bijlagen. Een beperkt aantal maatmensen is uitgewerkt en apart doorgerekend. Deze maatmensen zijn beschreven in Bijlage 2. De uitkomsten voor deze maatmensen staan weergegeven in Bijlage 6. In de tekst wordt zo nu en dan gerefereerd aan deze maatmensen.

3 De methode

In de data zitten verschillende maatmensen. Voor elk type verzekering (opstal, inboedel, WA, AVP of ORV) vragen we de premie bij meerdere verzekeraars op, zodat we voor elk maatmens meerdere premies per soort verzekering hebben. Als we bijvoorbeeld 20 verschillende maatmensen hebben waarvoor we bij 10 verschillende verzekeraars premies opvragen, zouden we een database krijgen met 200 premies, 1 premie voor elke unieke combinatie van maatmens en verzekeraar. Op basis van deze premies, berekenen we de volgende afgeleide variabelen:

- Gemiddelde premie
- Standaarddeviatie
- Variatiecoëfficiënt
- Afwijzingspercentage
- Maximum afwijzingspercentage
- Maximinvertanding

Uit deze afgeleide variabelen leiden we een overall solidariteitsindex af, waarmee we de gehele ontwikkeling in één cijfer samenvatten. Deze is gebaseerd op het gemiddelde van de variatiecoëfficiënten van alle producten en alle databases, omdat de variatiecoëfficiënt statistisch het meest veelzeggend is.

Van de indicatoren geven de standaarddeviatie en de variatiecoëfficiënt informatie over de spreiding (respectievelijk de absolute en de relatieve spreiding), de gemiddelde premie en de maximinvertanding over de betaalbaarheid en de afwijzingspercentages over de verzekerbaarheid. Alle bovengenoemde indicatoren zijn uitgebreider beschreven in Bijlage 3.

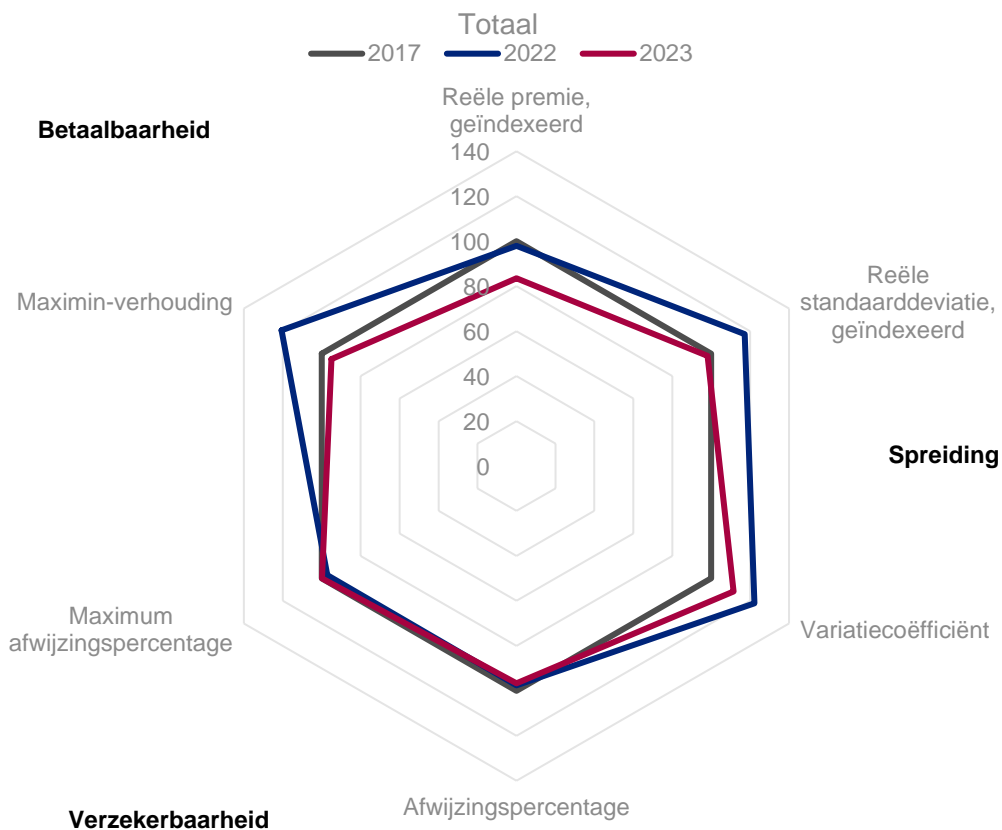
De databases

Voor de meeste soorten verzekeringen heeft MoneyView meerdere databases aangeleverd. We zijn namelijk geïnteresseerd in de premies voor maatmensen met veel verschillende persoonskenmerken die verzekerde objecten hebben met veel verschillende objectkenmerken. Als we al deze kenmerken variëren, krijgen we een database die onhanteerbaar groot wordt. We kunnen er dan voor kiezen om minder kenmerken mee te nemen, maar dan krijgen we weer een te klein aantal kenmerken in de analyse. Hoe minder factoren we nu opnemen in de analyse, hoe groter de kans dat we er op termijn achter komen dat we een factor niet hebben meegenomen, waar wel op gedifferentieerd wordt. Om die reden is ervoor gekozen een database te gebruiken met een groot aantal persoonskenmerken en een beperkt aantal objectkenmerken (de personendatabase) alsmede een database met een beperkt aantal persoonskenmerken en een groot aantal objectkenmerken (de objectendatabase). Daarmee kunnen we de invloed van alle kenmerken meten en blijft de hoeveelheid data hanteerbaar. Omdat veel van zowel de persoons- als de objectkenmerken door sommige verzekeraars van tevoren al vastgelegd kunnen zijn op basis van de postcode, heeft MoneyView nog een derde database toegevoegd voor één maatmens en één object op een groot aantal verschillende bestaande adressen (de adressendatabase). Als we alles tezamen nemen, hebben we voor 2022 gegevens gekregen over 93.657 verschillende maatmensen en 3.932.383 doorgerekende premies.

Het sterdiagram

De uitkomsten van de analyse bestaan uit cijfers voor zes indicatoren, zeven branches en diverse databases. De interpretatie van zoveel uitkomsten is lastig. Om toch iets zinvol te kunnen zeggen, voegden we vanaf 2021 een sterdiagram aan de uitkomsten toe. Dit diagram in de vorm van een zeshoek heeft een as voor elke indicator. Omdat het vooral om de ontwikkeling van deze indicatoren in de tijd gaat, maken we voor elke indicator een index, waarbij we de uitkomsten van de nulmeting, dus van 2017, op 100 zetten. Voor de overige jaren delen we de uitkomst dan door de uitkomst van de nulmeting en vermenigvuldigen we dit met 100, zodat de index laat zien hoeveel de indicator is veranderd. Een index boven de 100 betekent dat de indicator is gestegen en een waarde onder de 100 geeft aan dat de indicator is gedaald. In termen van het sterdiagram betekent dit dat het jaar 2017 een perfecte zeshoek vormt op de waarde 100, voor andere jaren geldt dat hoe dichterbij het middelpunt van de zeshoek ligt, hoe beter.

Omdat we met meerdere databases werken, nemen we voor de branches het gemiddelde over de databases alvorens we de indicator indexeren. Voor het sterdiagram over het totaal nemen we ook de gemiddeldes over de branches. Dit gaat voor alle indicatoren goed, behalve voor de maximinverhouding. Zeker voor de overlijdensrisicoverzekeringen kan deze indicator zeer hoog worden, omdat het verschil tussen de premie voor iemand die nog jong is enorm afwijkt van de premie van dezelfde verzekering voor iemand die ouder is. Dit vertekent het diagram zo sterk, dat de overige variabelen niet goed meer af te lezen zijn. Om dit op te lossen, gebruiken we voor de maximinverhouding een logaritmische schaal. Daarmee blijft de interpretatie van de uitkomsten ongewijzigd (hoger dan 100 betekent gestegen, lager dan 100 betekent gedaald) zonder dat de overige uitkomsten vertekenen.

Voor het totaal wordt het sterdiagram dan zoals hiervoor weergegeven. We zien hierin dat ten opzichte van 2017 de betaalbaarheid is verbeterd, de verzekeraarbaarheid min of meer gelijk is gebleven en de spreiding tussen de premies is toegenomen. Hiermee zijn de zorgpunten dus in 1 oogopslag zichtbaar.

Binnen- en tussenvariantie

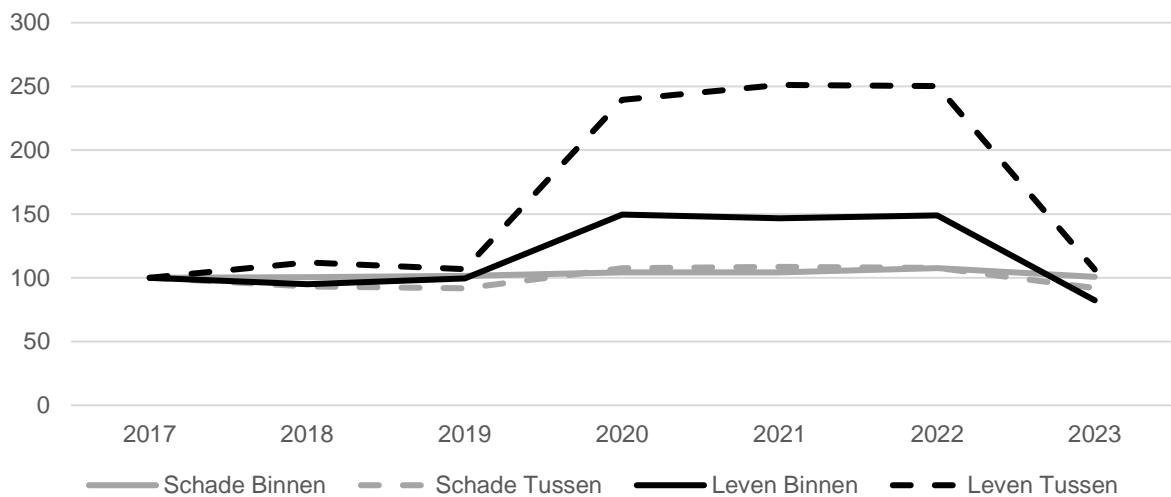
In 2020 zagen we een sterke toename van de spreiding bij met name de levensverzekeringen. Het vermoeden bestond dat de oorzaak hiervan lag in een wijziging van het panel en toetreders tot deze markt. Maatschappijen die als prijsvechter de markt betreden, zorgen niet alleen voor een lagere gemiddelde premie, maar ook voor een hogere spreiding doordat er nieuwe lagere premies bijkomen. Deze spreiding is niet zozeer een teken van een verminderde solidariteit, maar eerder een teken van sterke concurrentie. Om deze oorzaak te onderzoeken, proberen we de effecten van de premiestelling binnen een maatschappij op de spreiding te isoleren van de effecten van de premiestelling tussen maatschappijen onderling. We willen met andere woorden meten in hoeverre klanten die bij dezelfde maatschappij blijven toch ook met meer differentiatie te maken krijgen, of dat de premiedifferentiatie vooral speelt voor klanten die overstappen.

Voor het berekenen van de standaarddeviatie, wordt eerst het gemiddelde van alle individuele premies uitgerekend. Vervolgens wordt van elke individuele premie deze gemiddelde premie afgetrokken. Dit verschil wordt gekwadrateerd en al deze kwadraten worden bij elkaar opgeteld. Dit getal is de zogeheten **totale kwadratensom**. Deze totale kwadratensom is te splitsen in twee gedeelten, het deel van de totale kwadratensom dat ontstaat als gevolg van verschillen in de premies binnen de verzekeraars, de **binnen-kwadratensom**, en het deel van de totale kwadratensom dat ontstaat als gevolg van de verschillen in de gemiddelde premies tussen de verzekeraars onderling, de **tussen-kwadratensom**. De binnen-kwadratensom is te berekenen door eerst voor elke verzekeraar de gemiddelde premie te berekenen, vervolgens van de individuele premies de gemiddelde premie van de betreffende verzekeraar af te trekken en deze verschillen te kwadrateren en bij elkaar op te tellen. De tussen-kwadratensom is te berekenen door van de gemiddelde premies van de verzekeraars de gemiddelde premie van alle waarnemingen af te trekken en deze verschillen te kwadrateren en bij elkaar op te tellen.

De totale kwadratensom is geen neutrale maatstaf, omdat deze gevoelig is voor inflatie en het aantal waarnemingen. Hoe meer waarnemingen er zijn, hoe hoger de kwadratensom. Om die reden gebruiken we in de solidariteitsmonitor de standaarddeviatie, die neerkomt op de wortel uit het gemiddelde van de gekwadrateerde verschillen, dus door de kwadratensom te delen door het aantal waarnemingen waar deze op is gebaseerd en uit dat getal de wortel te trekken. Voor de tussen- en binnenvariantie doen we iets soortgelijks, door deze te delen door het aantal relevante waarnemingen: het aantal premies binnen een verzekeraar in het geval van de binnenvariantie en het aantal verzekeraars in het geval van de tussenvariantie. Als we van dit getal de wortel nemen, krijgen we een getal dat de juiste dimensie heeft, dat niet afhangt van het aantal waarnemingen en dat vergelijkbaar is met de standaarddeviatie, al geldt voor deze getallen niet meer dat de binnenvariantie en de tussenvariantie optellen tot de normale standaarddeviatie.

De ontwikkelingen van de schadeverzekeringen blijken sterk op elkaar te lijken, net als de ontwikkelingen van de levensverzekeringen, maar de ontwikkeling van de schadeverzekeringen verschilt sterk van die van de levensverzekeringen. Om die reden geven we de resultaten weer voor het totaal van de schadeverzekeringen en het totaal van de levensverzekeringen. Om de ontwikkelingen nog iets beter te visualiseren, normaliseren we de uitkomsten op 2017, waarbij 2017 dus gelijk wordt gesteld aan 100 voor alle uitkomsten.

Reële ontwikkeling van de binnen- en tussenvariantie voor schade- en levensverzekeringen

Bovenstaande grafiek laat zien dat de conclusie over het paneleffect correct blijkt te zijn. Van 2022 op 2023 zien we namelijk weer wijzigingen in het panel waarbij enkele producten van nieuwe toetreders zijn weggelaten. Als gevolg hiervan neemt de tussenvariantie bij Leven direct sterk af. Dit duidt erop dat de ontwikkelingen bij Leven vooral worden veroorzaakt door grotere verschillen in de premiestelling tussen verzekeraars en dus meer een gevolg zijn van toegenomen concurrentie dan van het veranderde datagebruik. In vergelijking met de genormeerde waarden van 100 in 2017 zien we bij Leven in 2023 een binnenvariantie die gedaald is tot 82 en een tussenvariantie van 106. Bij Schade zien we het omgekeerde, namelijk een tussenvariantie die gedaald is tot 92 en een binnenvariantie die licht is toegenomen tot 101. Heel in het kort kunnen we haast concluderen, dat we sinds 2017 nu bijna weer terug bij 'af' zijn.

4 De uitkomsten

WA

Van MoneyView kregen we een database met maatmensen met vooral verschillende persoonskenmerken, een database met maatmensen met vooral veel verschillende regiokenmerken en een database met één specifiek maatmens voor veel verschillende adressen in Nederland. Er is geen database met veel verschillende objectkenmerken. In plaats daarvan is in elke database met drie verschillende personenwagens gerekend. De uitkomsten van de analyses worden voor alle jaren hieronder weergegeven, waarbij elke afgeleide variabele in een aparte tabel wordt gepresenteerd.

Reële premie, geïndexeerd

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	100	103	105	107	108	106	103
Regio's	100	99	100	102	107	107	96
Adressen	100	105	107	109	105	99	94

Hoewel de stijging van de nominale premies in alle databases statistisch significant² is, laat bovenstaande tabel zien dat de geïndexeerde premies voor WA-verzekeringen in twee van de drie databases in de loop der tijd zijn gedaald. Dit betekent dat de premies minder sterk stegen dan de inflatie. Ook voor de uitgewerkte maatmensen (zie bijlage 6) zien we dat de betaalbaarheid van de WA-verzekeringen voor de meeste maatmensen in 2023 is toegenomen ten opzichte van 2017. De afname van de reële premies vond vooral plaats in het laatste jaar.

Reële standaarddeviatie, geïndexeerd

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	100	98	98	99	103	105	104
Regio's	100	90	90	91	101	102	92
Adressen	100	114	112	128	120	98	91

Ook bij de standaarddeviaties zien we voor wat betreft de ontwikkeling van 2023 ten opzichte van 2017 een significante toename bij twee van de drie databases, maar gecorrigeerd voor inflatie een duidelijke afname bij 2 van de 3 databases.

Variatiecoëfficiënt

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	0,80	0,76	0,74	0,74	0,76	0,79	0,81
Regio's	0,92	0,84	0,83	0,82	0,86	0,88	0,88
Adressen	0,26	0,29	0,28	0,31	0,30	0,26	0,26

De relatieve verandering in de spreiding tussen de premies, weergegeven door de variatiecoëfficiënt, laat een significante afname zien in 2023 ten opzichte van 2017 bij de regiодatabase en, op de niet afgeronde cijfers, bij de adressendatabase. Bij de personendatabase is de spreiding licht gestegen, maar deze stijging is statistisch niet significant.

Afwijzingspercentage

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	23	23	19	16	19	15	12
Regio's	17	16	24	10	14	9	9
Adressen	5	6	3	3	9	3	3

² In dit rapport bedoelen we met 'significant' statistisch significant.

Maximum afwijzingspercentage

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	56	50	48	47	40	41	43
Regio's	52	52	55	47	40	33	33
Adressen	12	14	9	9	17	11	7

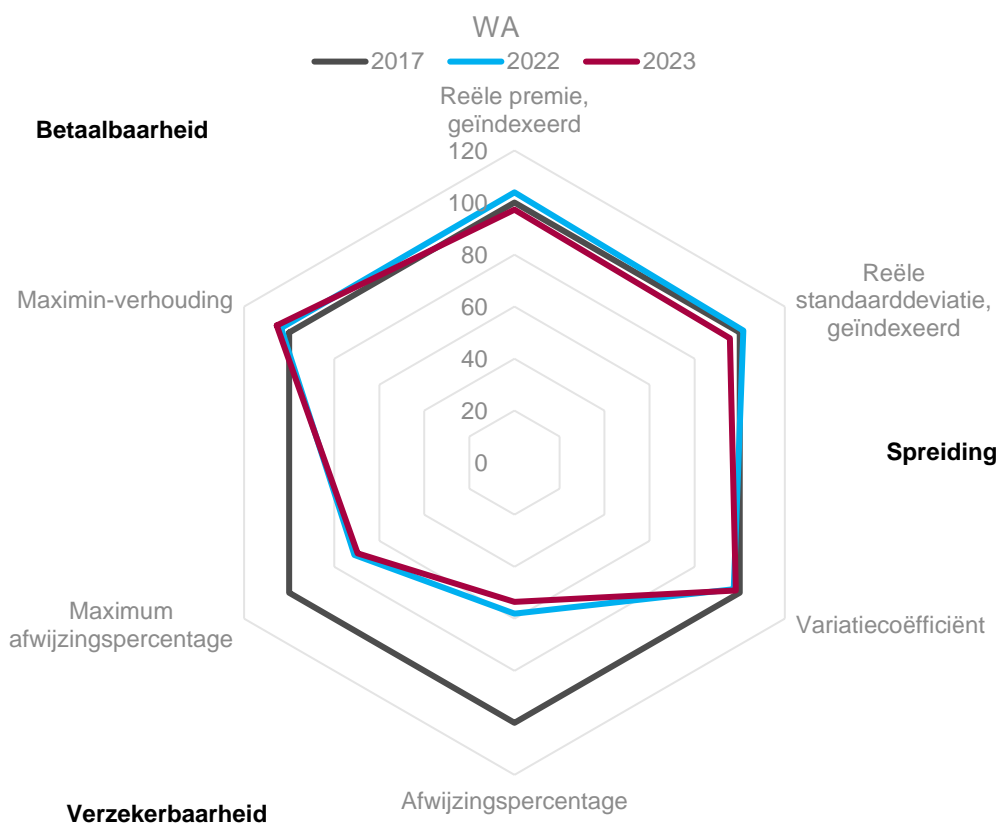
Bij zowel de afwijzingspercentages als de maximum afwijzingspercentages laat de vergelijking van 2023 ten opzichte van 2017 bij alle databases een daling zien. Ook bij de maatmensen zien we dat de verzekerbaarheid is verbeterd.

Maximin-verhouding

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	19,0	18,1	19,0	19,0	18,0	18,2	20,3
Regio's	19,0	19,8	23,9	26,2	23,7	23,5	23,5
Adressen	2,0	2,1	2,3	2,3	2,1	2,1	2,3

Het beeld bij de maximin-verhouding is minder gemengd: we zien bij alle databases een lichte toename.

Als we de resultaten weergeven in een sterdiagram, zien we het volgende beeld:

Ten opzichte van 2017 is in 2023 de verzekerbaarheid van WA-verzekeringen duidelijk toegenomen. De spreiding is ook verbeterd, maar voor wat betreft de betaalbaarheid is het beeld gemengd, al lijkt deze ten opzichte van 2022 wel licht verbeterd.

Inboedel

Voor inboedelverzekeringen heeft MoneyView drie databases geleverd. De eerste heeft vooral veel verschillende persoonskenmerken en enkele objectkenmerken, de tweede heeft vooral veel objectkenmerken en enkele persoonskenmerken en de derde database bevat gegevens voor een vast maatmens op zeer veel verschillende adressen. Een uitgebreide beschrijving van deze maatmensen staat in de bijlages.

Reële premie, geïndexeerd

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	100	98	94	92	97	96	83
Objecten	100	100	92	96	97	99	81
Adressen	100	102	100	100	104	101	87

Hoewel de gemiddelde nominale premie bij twee van de drie databases jaarlijks stijgt (zie ook bijlage 4), zien we de gemiddelde reële premie overal afnemen, wat betekent dat de premiestijgingen lager zijn dan de inflatie.

Reële standaarddeviatie³, geïndexeerd

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	100	106	105	112	130	133	124
Objecten	100	106	96	146	146	152	115
Adressen	100	109	109	121	142	136	125

Variatiecoëfficiënt

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	0,35	0,38	0,39	0,43	0,47	0,49	0,53
Objecten	0,47	0,50	0,49	0,71	0,71	0,72	0,67
Adressen	0,37	0,39	0,40	0,45	0,50	0,49	0,53

Bij de standaarddeviatie en de variatiecoëfficiënt zien we wel een eenduidig beeld. Deze zijn ten opzichte van 2017 overal significant toegenomen. Ten opzichte van 2022 zien we in 2023 een daling van de reële standaarddeviaties, maar in twee van de drie databases neemt de variatiecoëfficiënt alsnog toe.

Afwijzingspercentage

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	7	6	4	5	3	4	8
Objecten	36	34	36	34	37	37	37
Adressen	1	1	2	2	2	2	6

De afwijzingspercentages zijn voor de totale databases zeer laag, behalve voor de objectendatabase, wat laat zien dat de meeste afwijzingen niet gebaseerd zijn op persoonskenmerken maar op kenmerken van het te verzekeren object. Ten opzichte van 2017 zijn de afwijzingspercentages in 2023 licht gestegen.

³ In de oorspronkelijke door Moneyview geleverde data is de spreiding in de premies in de adressendatabase voor Inboedel voor 2018 onwaarschijnlijk hoog. Deze outlier wordt veroorzaakt door één verzekeraar die voor 2018 voor bepaalde postcodes extreem hoge premies berekent (niet 10 keer zo hoog, maar wel 1.000 keer zo hoog). Omdat de uitkomsten door deze overduidelijke fout nutteloos zouden zijn, hebben we besloten om, alleen bij de adressendatabase en alleen voor Inboedel, deze ene verzekeraar niet mee te nemen in de uitkomsten voor 2018.

Maximum afwijzingspercentage

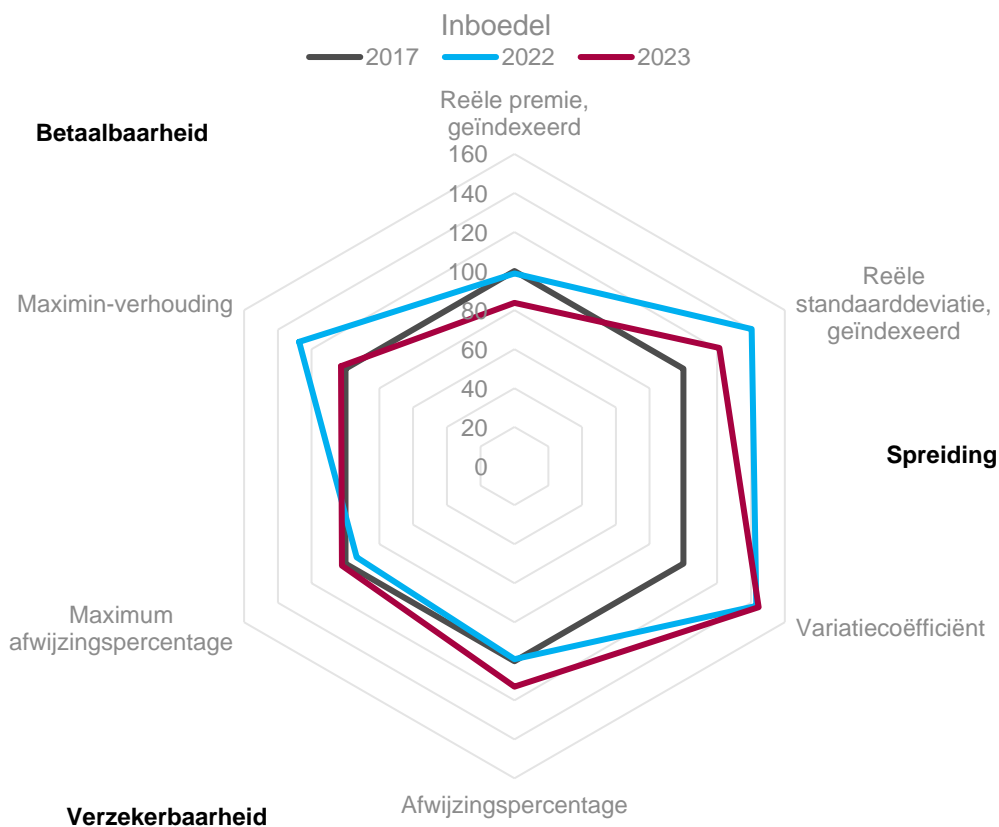
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	44	35	22	25	13	23	23
Objecten	80	83	78	72	78	81	80
Adressen	5	13	21	35	33	18	29

Maximin-verhouding

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	2,9	2,7	2,6	2,7	2,9	2,9	2,9
Objecten	3,6	3,1	3,2	3,5	3,5	3,9	2,8
Adressen	2,4	2,7	4,3	3,9	3,9	5,2	3,5

Bij de maximum afwijzingspercentages en de maximin-verhouding zien we voor 2023 ten opzichte van 2017 geen duidelijke structurele ontwikkeling.

De uitkomsten leiden tot onderstaand sterdiagram:

Bij Inboedel is de betaalbaarheid toegenomen en de verzekeraarbaarheid afgenomen, vooral door de ontwikkeling van 2023 ten opzichte van 2022. De spreiding in de premies is in de loop van de tijd toegenomen, al zien we in het laatste jaar een lichte afname van de reële standaarddeviatie.

Opstal

Ook voor opstalverzekeringen beschikken we over drie databases, de eerste met maatmensen die vooral verschillen op basis van persoonskenmerken, de tweede met maatmensen die vooral verschillen op basis van objectkenmerken en de derde met een vaste maatmens op verschillende adressen in Nederland.

Reële premie, geïndexeerd

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2022
Personen	100	100	103	103	105	107	104
Objecten	100	100	95	90	80	88	81
Adressen	100	102	105	107	109	111	109

Reële standaarddeviatie, geïndexeerd

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2022
Personen	100	107	116	132	142	144	131
Objecten	100	105	105	104	83	106	95
Adressen	100	142	166	190	172	156	163

De gemiddelde premies en de standaarddeviaties laten, gecorrigeerd voor inflatie, ieder bij twee van de drie databases een stijging zien ten opzichte van 2017 en bij één database een daling. Ten opzichte van 2022 zien we overal een daling, behalve bij de reële standaarddeviatie in de adressendatabase.

Variatiecoëfficiënt

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2022
Personen	0,23	0,25	0,26	0,29	0,31	0,31	0,29
Objecten	1,05	1,10	1,15	1,22	1,09	1,27	1,23
Adressen	0,26	0,36	0,41	0,46	0,41	0,36	0,39

De variatiecoëfficiënten nemen voor wat betreft de ontwikkeling van 2023 ten opzichte van 2017 overal significant toe. Ten opzichte van 2022 zien we bij twee van de drie databases een daling.

Afwijzingspercentage

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	2	2	2	2	2	3	7
Objecten	40	39	42	41	44	44	46
Adressen	1	2	2	3	4	3	9

Maximum afwijzingspercentage

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	2	2	2	2	2	10	10
Objecten	82	80	83	76	81	82	86
Adressen	8	15	21	37	40	20	41

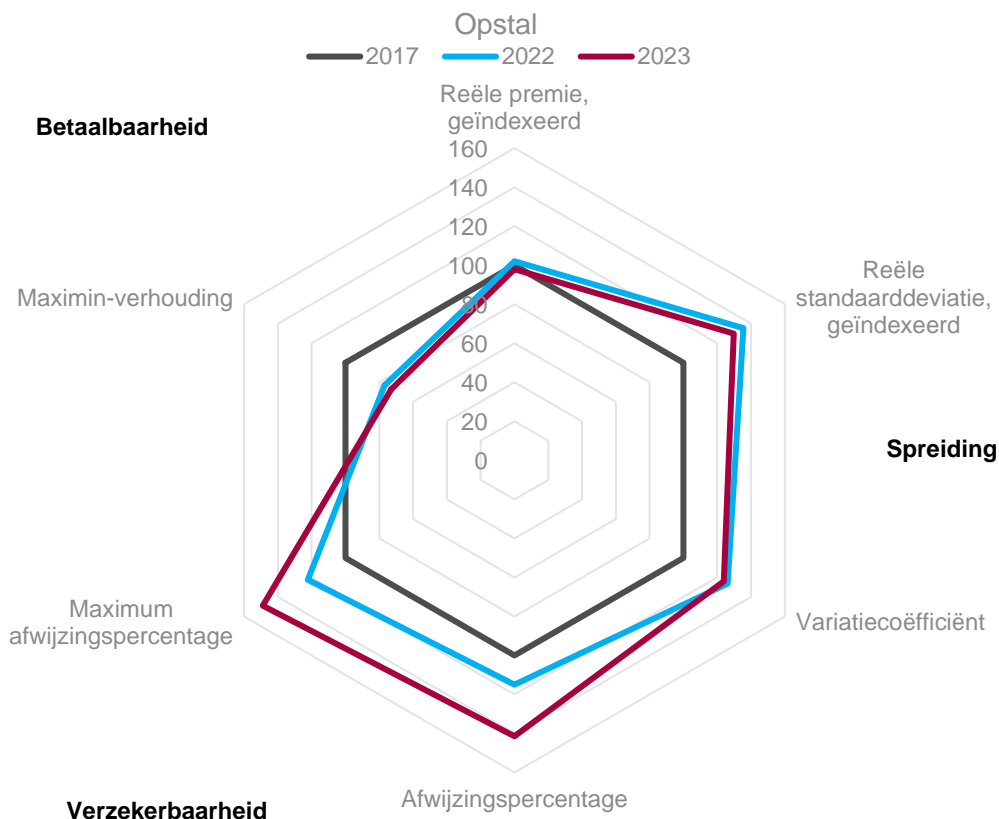
Ten opzichte van zowel 2017 als 2022 zien we op grond van de afwijzingspercentages dat de verzekerbaarheid in 2023 bijna overal is afgenomen.

Maximin-verhouding

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2022
Personen	1,3	1,3	1,2	2,3	1,9	1,6	1,4
Objecten	13,7	6,3	11,5	5,5	7,9	7,7	7,1
Adressen	1,6	1,6	1,5	1,8	2,0	1,9	1,9

Volgens de maximin-verhouding is ten opzichte van 2017 de betaalbaarheid bij twee van de drie database verslechterd, maar bij de objectendatabase verbeterd. Ten opzichte van 2022 zien we in 2023 bij geen enkele database een verslechtering.

Het sterdiagram laat zien dat voor Opstal de verzekeraarbaarheid is afgenomen en de spreiding is toegenomen, maar de betaalbaarheid lijkt iets verbeterd.

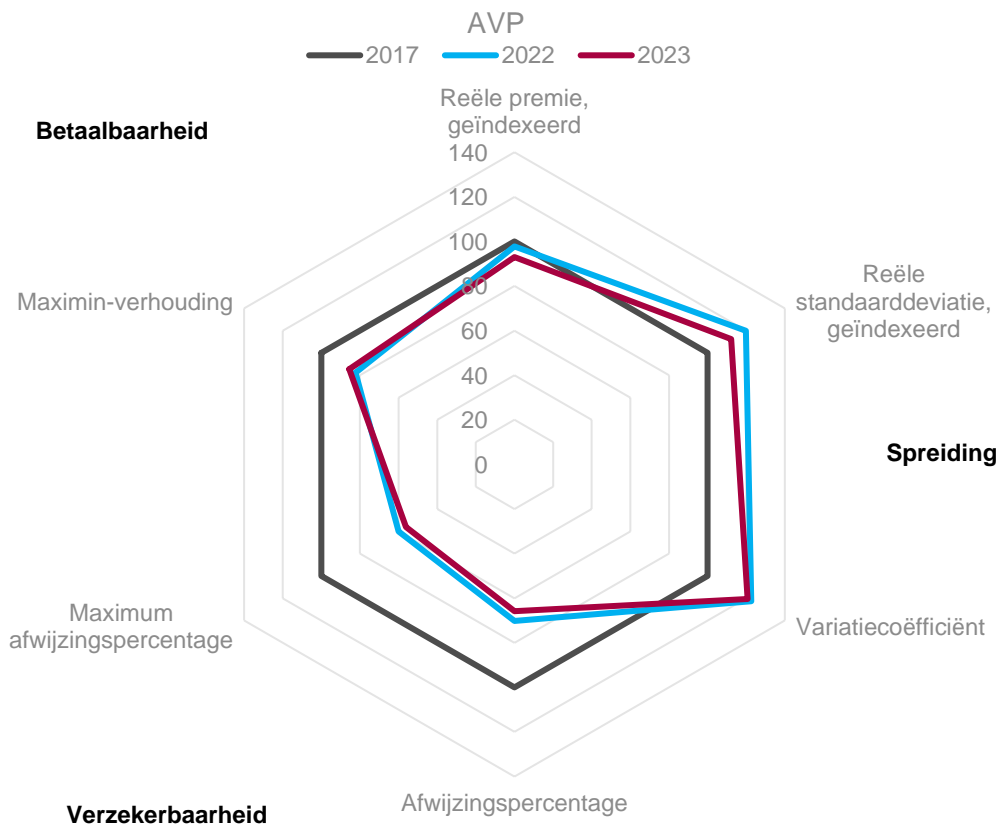

AVP

Voor de particuliere aansprakelijkheidsverzekering leverde MoneyView één database met maatmensen op. We kunnen daarom alle uitkomsten in één tabel zetten.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
<i>Reële premie, geïndexeerd</i>	100	101	103	101	101	98	93
<i>Reële standaarddeviatie, geïndexeerd</i>	100	104	115	121	127	120	112
<i>Variatiecoëfficiënt</i>	0,26	0,27	0,29	0,31	0,33	0,32	0,31
<i>Afwijzingspercentage</i>	11	11	12	7	5	8	7
<i>Maximum afwijzingspercentage</i>	22	22	21	13	10	13	13
<i>Maximin-verhouding</i>	4,6	3,8	4,8	5,5	3,6	3,5	3,7

Alhoewel de gemiddelde nominale premie ten opzichte van 2017 bijna overal significant is toegenomen, is deze toename lager dan de inflatie, waardoor de reële premie daalt. Bij de standaarddeviaties en de variatiecoëfficiënten zien we voor wat betreft de ontwikkeling van 2023 ten opzichte van 2017 een significante stijging in alle gevallen, maar ten opzichte van 2022 zijn deze cijfers, gecorrigeerd voor inflatie, gedaald. De afwijzingspercentages en de maximin verhoudingen zijn ten opzichte van 2017 allemaal gedaald. Al met al is bij AVP in 2023 ten opzichte van 2017 de verzekeraarbaarheid en de betaalbaarheid verbeterd, maar de spreiding in de premies toegenomen.

ORV

De overlijdensrisicoverzekeringen zijn gecompliceerder dan de schadeverzekeringen. De premie is mede afhankelijk van het verzekerde bedrag dat wordt uitgekeerd als de verzekerde overlijdt en van de periode waarvoor de verzekering wordt afgesloten. Daarnaast kunnen er 1 of 2 personen verzekerd zijn en is het, afhankelijk van de voorwaarden en de gekozen soort verzekering, mogelijk dat de premie tussentijds verandert. Om de premie goed vergelijkbaar te maken, heeft MoneyView de 'vergelijkingspremie' ontwikkeld. Dit is de som van de verdisconteerde waarde van alle premies, waarbij in de disconteringsfactor rekening wordt gehouden met een rekenrente van 2% en de kans op overlijden. Omdat dit de som is van alle betaalde premies over de gehele periode, is de vergelijkingpremie erg hoog, waardoor ze niet makkelijk herkend wordt en niet goed vergelijkbaar is met de premies van de schadeverzekeringen. Dit hebben we gecorrigeerd door de vergelijkingpremie terug te brengen op jaarbasis door deze te delen door het aantal jaren waarvoor de dekking geldig is. Dit levert de vergelijkingpremie op jaarbasis op en deze hebben we gebruikt voor de analyse.

MoneyView heeft data aangeleverd voor drie verschillende soorten overlijdensrisicoverzekeringen. Van de eerste daalt het verzekerde bedrag annuïtair, de tweede blijft de hele periode gelijk en bij de derde daalt het verzekerde bedrag lineair. Voor deze soorten verzekeringen is een database met maatmensen geleverd en een database met één vast maatmens en een groot aantal verschillende adressen. De uitkomsten staan hieronder.

Reële premie voor annuïtair dalende verzekeringen, geïndexeerd

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	100	92	95	119	115	113	72
Adressen	100	95	82	75	74	70	59

Vergeleken met 2022 zien we een zeer sterke premiedaling in 2023. Deze daling is te vergelijken met de sterke stijging in 2020 en is vooral een gevolg van een wijziging in het panel, waarbij enkele producten van toetreders tot de markt, die in 2020 aan het panel werden toegevoegd, in 2023 weer worden weggelaten. De marktontwikkeling, die laat zien dat de premies in de afgelopen jaren daalden, wordt hierdoor beter weergegeven. Verder kunnen we concluderen dat de effecten van de panelsamenstelling, waarin de premies sterk worden beïnvloed door onderlinge concurrentie, een groter effect hebben op de uitkomsten dan een verandering in solidariteit.

Reële standaarddeviatie voor annuïtair dalende verzekeringen, geïndexeerd

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	100	93	102	155	147	149	76
Adressen	100	115	62	50	46	49	51

Net als de premie, laat de reële standaarddeviatie een sterke daling zien als gevolg van een verandering van het gebruikte panel.

Variatiecoëfficiënt voor annuïtair dalende verzekeringen

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	1,83	1,85	1,95	2,37	2,33	2,40	1,94
Adressen	0,27	0,33	0,21	0,18	0,17	0,19	0,23

Bij de variatiecoëfficiënten zien we een gemengd beeld: deze is afgenomen voor de personendatabase in vergelijking met 2022, maar toegenomen in vergelijking met 2017, terwijl deze voor de adressendatabase is toegenomen in vergelijking met 2022 maar afgenomen in vergelijking met 2017.

Afwijzingspercentage voor annuïtair dalende verzekeringen

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	43	47	44	41	41	43	41
Adressen	0	0	4	4	3	4	0

De afwijzingspercentages laten een daling zien in 2023 ten opzichte van zowel 2022 als 2017.

Maximum afwijzingspercentage voor annuïtair dalende verzekeringen

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	100	100	100	100	100	100	100
Adressen	0	0	5	5	5	6	0

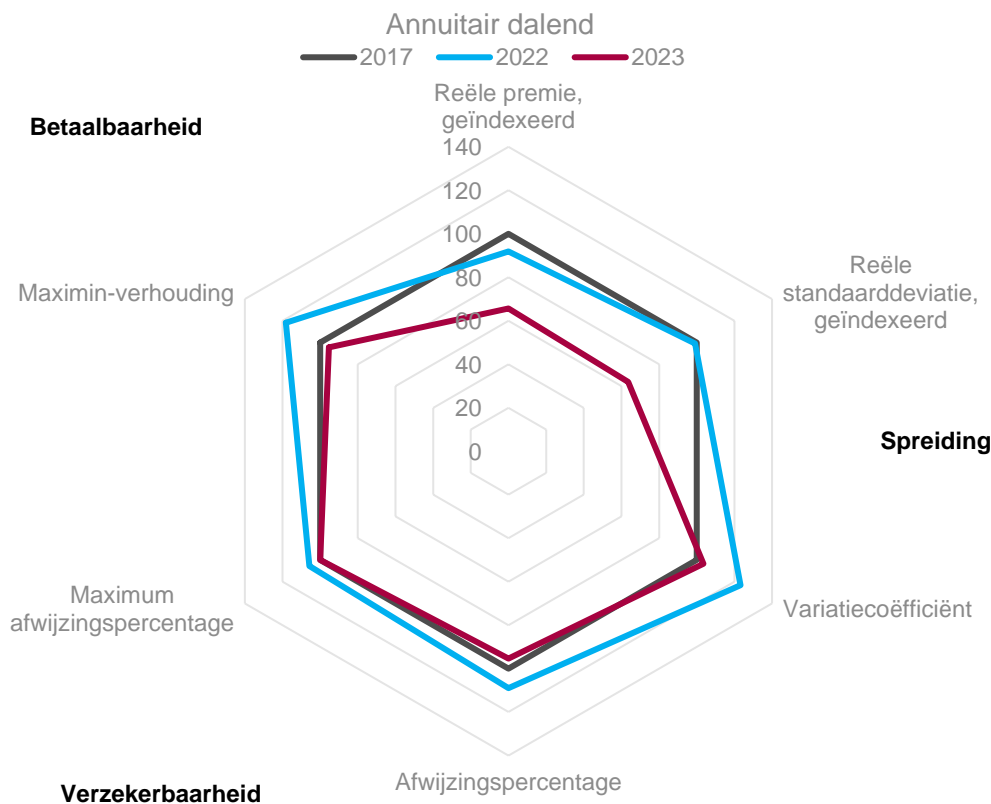
De maximum afwijzingspercentages zijn in 2023 exact gelijk aan die van 2017: de maatmens in de adressendatabase wordt nergens afgewezen, terwijl de personendatabase laat zien dat niet iedereen de gewenste verzekering kan krijgen.

Maximin-verhouding voor annuïtair dalende verzekeringen

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	1.067	1.208	1.280	3.719	3.353	3.353	799
Adressen	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0

Voor wat betreft de maximin-verhouding zien we dat de sterke stijging voor de personendatabase in 2020 in 2023 meer dan volledig wordt gecompenseerd.

Het sterdiagram laat zien dat bij de annuïtair dalende verzekeringen voor de meeste indicatoren, maar vooral voor de reële premie en standaarddeviatie, in 2023 een verbetering optreedt ten opzichte van 2017. Vergeleken met 2022 is de situatie bijna geheel omgedraaid, wat bevestigt dat de ontwikkeling niet het gevolg was van een afname van solidariteit, maar van sterke onderlinge concurrentie die leidde tot een groot paneleffect.

Reële premie voor gelijkblijvende verzekeringen, geïndexeerd

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	100	94	93	115	116	116	81
Adressen	100	96	91	83	77	74	64

Reële standaarddeviatie voor gelijkblijvende verzekeringen, geïndexeerd

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	100	98	96	147	151	155	92
Adressen	100	102	99	91	70	79	77

Ook bij de gelijkblijvende verzekeringen zien we reële gemiddelde premie en standaarddeviatie dalen in 2023 als gevolg van het eerder genoemde paneleffect.

Variatiecoëfficiënt voor gelijkblijvende verzekeringen

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	1,68	1,74	1,74	2,15	2,19	2,25	1,90
Adressen	0,17	0,18	0,18	0,18	0,15	0,18	0,20

Bij de variatiecoëfficiënten zien we voor wat betreft de ontwikkeling van 2023 ten opzichte van 2017 een significante toename bij zowel de personendatabase als bij de adressendatabase. Bij de maatmensen zien we geen enkele daling, maar de toenames zijn niet significant.

Afwijzingspercentage voor gelijkblijvende verzekeringen

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	44	47	45	42	41	44	42
Adressen	2	2	6	4	3	4	0

De afwijzingspercentages zijn in 2023 ten opzichte van zowel 2017 als 2022 gedaald.

Maximum afwijzingspercentage voor gelijkblijvende verzekeringen

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	100	100	100	100	100	100	100
Adressen	2	2	6	4	3	4	0

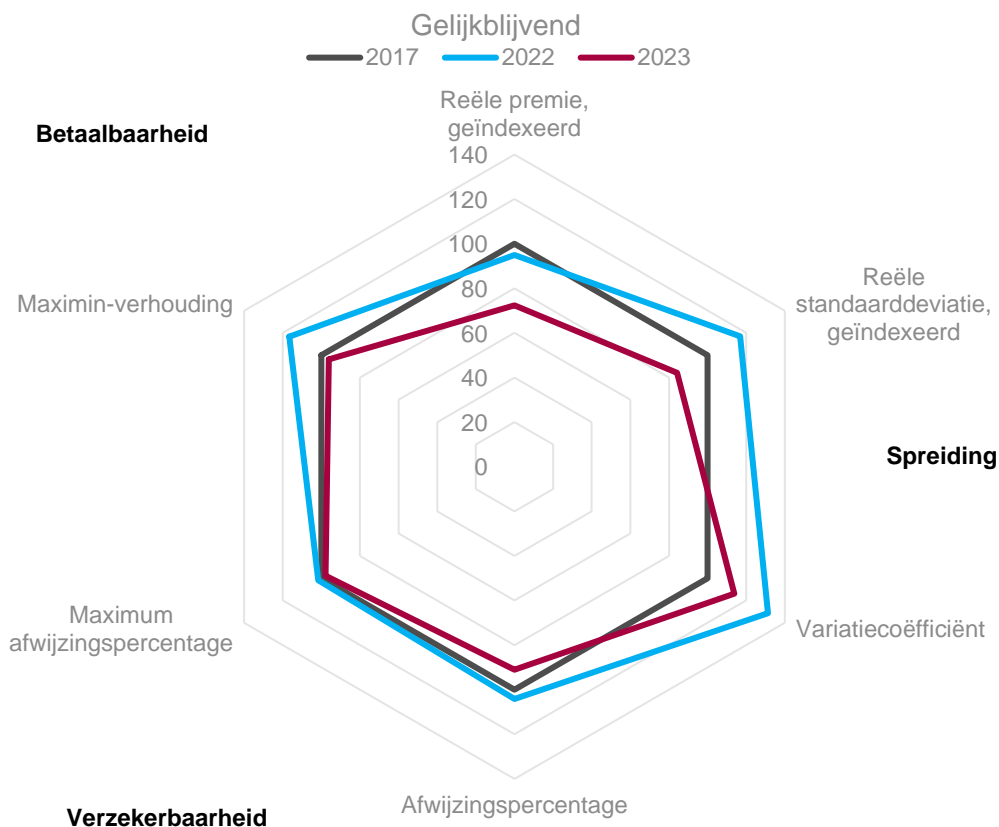
De maximum afwijzingspercentages veranderen niet veel, maar voor enkele maatmensen is het bij sommige maatschappijen niet mogelijk een levensverzekering af te sluiten.

Maximin-verhouding voor gelijkblijvende verzekeringen

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	1.255	1.051	1.390	3.677	3.658	3.658	981
Adressen	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0

Voor wat betreft de maximin-verhouding is vooral de sterke stijging voor de personendatabase voor 2020 opvallend. In 2023 wordt deze stijging meer dan volledig gecompenseerd door een forse daling.

Bij de gelijkblijvende verzekeringen zijn alle indicatoren verbeterd ten opzichte van 2022 en, afgezien van de variatiecoëfficiënt, 2017.

Reële premie voor lineair dalende verzekeringen, geïndexeerd

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	100	92	96	118	115	113	72
Adressen	100	95	80	73	72	69	58

Reële standaarddeviatie voor lineair dalende verzekeringen, geïndexeerd

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	100	93	102	154	146	148	76
Adressen	100	114	63	52	45	44	46

De reële premie en standaarddeviatie zijn, net als bij de eerdere overlijdensrisicoverzekeringen, in 2023 sterk gedaald als gevolg van een paneleffect. Alleen bij de adressendatabase zien we voor de standaarddeviatie een lichte stijging ten opzichte van 2022.

Variatiecoëfficiënt voor lineair dalende verzekeringen

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	1,87	1,89	1,99	2,43	2,38	2,45	1,96
Adressen	0,30	0,35	0,23	0,21	0,18	0,19	0,23

Bij de variatiecoëfficiënten zien we voor wat betreft de ontwikkeling van 2023 ten opzichte van 2017 een significante toename bij de personendatabase en een significante afname bij de postcodedatabase.

Afwijzingspercentage voor lineair dalende verzekeringen

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	43	46	44	41	41	43	41
Adressen	0	0	4	4	3	4	0

Maximum afwijzingspercentage voor lineair dalende verzekeringen

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	100	100	100	100	100	100	100
Adressen	0	0	5	5	5	6	0

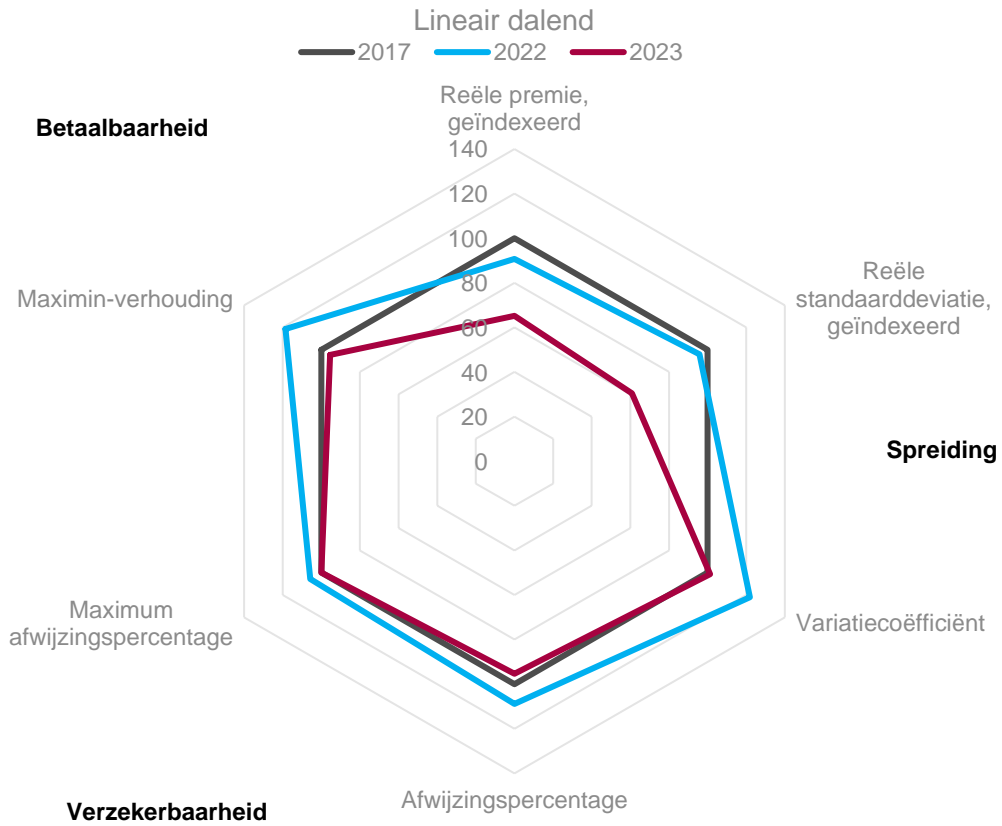
De afwijzingspercentages zijn bijna allemaal gedaald en voor de adressendatabase is net als in 2017 sprake van geen enkele afwijzing. Niettemin laat het maximum afwijzingspercentage in de personendatabase zien dat niet iedereen de gewenste verzekering kan krijgen.

Maximin-verhouding voor lineair dalende verzekeringen

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	1.042	1.171	1.209	3.717	3.335	3.335	782
Adressen	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0

Voor wat betreft de maximin-verhouding is de sterke stijging voor de personendatabase voor 2020 in 2023 weer teniet gedaan.

Het sterdiagram laat zien dat de ontwikkeling van de lineair dalende verzekeringen sterk overeenkomt met dat van de annuïtair dalende verzekeringen: bij de meeste indicatoren zien we een verbetering ten opzichte van zowel 2022 als 2017.

5 De uitkomsten samengevat

In het vorige hoofdstuk werden de uitkomsten uitgebreid getoond en beschreven. Bij al deze uitkomsten draait het uiteindelijk om betaalbaarheid en verzekeraarbaarheid. We kunnen geen absolute grens voor deze begrippen vaststellen, omdat deze per situatie verschilt, maar we kunnen de resultaten wel omzetten in conclusies over toe- of afname van de betaalbaarheid en verzekeraarbaarheid. Zo neemt de betaalbaarheid af als de stijging van de gemiddelde premie statistisch significant is en boven de inflatie ligt, dat wil zeggen als de reële premie-index boven de 100 ligt. Als de reële premie-index onder de 100 uitkomt, neemt de betaalbaarheid juist toe. Ook de ontwikkeling van de maximinverhouding impliceert een verandering in de betaalbaarheid. Als deze stijgt, wordt de verzekering minder betaalbaar, terwijl een daling impliceert dat de verzekering beter betaalbaar is geworden. Voor wat betreft de verzekeraarbaarheid kijken we naar het afwijzingspercentage en het maximum afwijzingspercentage: een stijging betekent een afname van de verzekeraarbaarheid, terwijl een daling betekent dat de verzekeraarbaarheid is toegenomen. Bij de standaarddeviatie en de variatiecoëfficiënt zijn de uitkomsten minder eenduidig. Een toename in deze variabelen betekent dat de spreiding groter wordt, wat erop wijst dat voor bepaalde groepen de betaalbaarheid afneemt. Een afname betekent het omgekeerde.

In de cellen staat de procentuele toe- of afname van 2022 ten opzichte van 2017. Bij de gemiddelde premie en de standaarddeviatie betekent een **vetgedrukt** percentage een statistisch significante stijging groter dan de inflatie. Statistische significantie wordt bepaald op een significantieniveau van 1% bij een tweezijdige toets.

Soort	Data	Gem. premie	Standaard deviatie	Variatie Coëfficiënt	Afwijzings %	Max afwijzings %	Maximin verhouding
WA	Persoon	26%	27%	*)	-46%	-23%	7%
WA	Regio	17%	12%	-4%	-48%	-36%	24%
WA	Postcode	15%	12%	-2%	-42%	-38%	18%
Inboedel	Persoon	2%	53%	49%	10%	-48%	0%
Inboedel	Object	*)	41%	41%	0%	0%	-24%
Inboedel	Postcode	6%	53%	44%	345%	500%	48%
Opstal	Persoon	27%	61%	26%	309%	522%	11%
Opstal	Object	*)	16%	17%	14%	5%	-48%
Opstal	Postcode	34%	100%	50%	539%	398%	21%
AVP	Persoon	14%	38%	21%	-34%	-44%	-20%
ORV Ann dal	Persoon	-12%	-6%	6%	-5%	0%	-25%
ORV Ann dal	Postcode	-27%	-38%	-14%	°)	°)	0%
ORV Gelijk	Persoon	*)	12%	13%	-4%	0%	-22%
ORV Gelijk	Postcode	-22%	-6%	20%	-100%	-100%	0%
ORV Lin dal	Persoon	-12%	-7%	5%	-5%	0%	-25%
ORV Lin dal	Postcode	-28%	-43%	-21%	°)	°)	0%

*) Statistisch niet significant

°) De waarde in het basisjaar (2017) was gelijk aan nul, waardoor geen groeipercentage berekend kan worden

In bovenstaande tabel zien we de volgende ontwikkelingen:

De **gemiddelde premie** neemt bij bijna alle schadeproducten toe en bij de levensverzekeringen af. De stijgingen bij Schade zijn in de meeste gevallen lager dan de inflatie.

Voor de **standaarddeviatie** zien we bij Schade overal statistisch significante stijgingen die veelal hoger zijn dan de inflatie, bij Leven zien we, behalve voor de personendatabase bij de gelijkblijvende verzekeringen, overal afnames.

De **variatiecoëfficiënt** daalt bij de WA-verzekeringen en bij de postcodedatabases van twee van de drie levensverzekeringen. Verder zien we overal stijgingen.

Het **afwijzingspercentage**, het **maximum afwijzingspercentage** en de **maximinverhouding** laten een zodanig wisselend beeld zien, dat daar geen conclusie uit te trekken valt.

De conclusie op grond van de cijfers in het vorige hoofdstuk is dat nergens grote knelpunten te zien zijn. De betaalbaarheid van met name de opstalverzekeringen lijkt wat verslechterd, maar van de levensverzekeringen is deze juist sterk verbeterd. De verzekerbaarheid laat geen duidelijk patroon zien. De spreiding lijkt wel wat te toe te nemen, maar we zien geen grote zorgpunten die er op lijken te wijzen dat de solidariteit door de tijd structureel afneemt.

6 De afwijzingen

In de vorige hoofdstukken zagen we dat de maatmensen voor verzekeringen konden worden afgewezen. Omdat sommige afwijzingspercentages substantieel waren, onderzoeken we in dit hoofdstuk de redenen waarop de maatmensen werden afgewezen en of deze redenen door de tijd heen wezenlijk veranderen. Deze redenen worden door de verzekeraars gemeld bij de afgewezen maatmensen en zijn in de dataset opgenomen. We bespreken de afwijzingen per product.

WA

De meest genoemde reden voor een verzekeraar om een maatmens af te wijzen, is dat de postcode niet wordt gevonden in de postcodetabel. Verder zien we afwijzingen omdat voor de gekozen polis een minimumleeftijd of maximumleeftijd geldt, of vanwege een combinatie van variabelen, zoals te weinig schadevrije jaren, een te zware auto of een auto met teveel vermogen in combinatie met de leeftijd. In 2017 en 2018 werd een aantal maatmensen afgewezen omdat de aanvrager een particulier was terwijl de verzekering voor zakelijke rijders was bedoeld. Deze laatste afwijzingsredenen zien we in latere jaren niet meer terug.

Inboedel

Voor wat betreft de persoonskenmerken worden de meeste afwijzingen veroorzaakt doordat de gebruikte inboedelwaardemeter niet geschikt is voor de variabelen die bij die maatmens horen of omdat de verzekeraar geen personen accepteert in het postcodegebied waar de maatmens woont. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren bij verzekeraars die regionaal georiënteerd zijn. Voor wat betreft de objecten wordt vaak geen dekking verleend als het huis voor een deel is gebouwd met riet.

Opstal

Het afwijzingspercentage is vooral hoog bij de objectendatabase. Dit komt, net als in de vorige edities, doordat enkele objecten qua oppervlakte, inhoud of herbouwwaarde het door de verzekeraars gestelde maximum overschrijden. Daarnaast vinden veel afwijzingen plaats op basis van de postcode door regionale verzekeraars, omdat het object deels is gebouwd met riet of omdat het bouwjaar te ver in het verleden ligt.

AVP

Alle afwijzingen hebben als reden dat het gevraagde verzekerde bedrag te hoog is.

Overlijdensrisicoverzekeringen

De afwijzingsredenen voor de overlijdensrisicoverzekeringen hebben we in onderstaande tabellen weergegeven. Het beeld blijft door de tijd heen redelijk constant.

Aantal keer dat de reden voor afwijzing voorkomt, annuïtair dalend

	2017	2022	2023
De eindleeftijd van de eerste verzekerde is te hoog.	10948	11656	8540
De aanvangsleeftijd van de eerste verzekerde is te hoog.	10032	8214	7758
Het verzekerd bedrag voor de eerste verzekerde is te hoog.	7614	9522	6288
Dit product kan alleen worden afgesloten voor één verzekerde.	4290	9438	3432
De premie is te laag.	126	113	31
De eindleeftijd voor premiebetaling van de eerste is te hoog.	208	0	0
De verzekeringsduur is te lang.	0	176	0
De aanvangsleeftijd van de eerste verzekerde is te laag.	0	72	0

Aantal keer dat de reden voor afwijzing voorkomt, gelijkblijvend

	2017	2022	2023
De eindleeftijd van de eerste verzekerde is te hoog.	10804	11032	7604
De aanvangsleeftijd van de eerste verzekerde is te hoog.	9960	8058	6978
Het verzekerd bedrag voor de eerste verzekerde is te hoog.	6810	9522	6288
Dit product kan alleen worden afgesloten voor één verzekerde.	5148	9438	3432
De premie is te laag.	104	58	46
Ongeldige betalingstermijn maand gekozen.	858	0	0
De verzekeringsduur is te lang.	0	176	0
De aanvangsleeftijd van de eerste verzekerde is te laag.	0	72	0

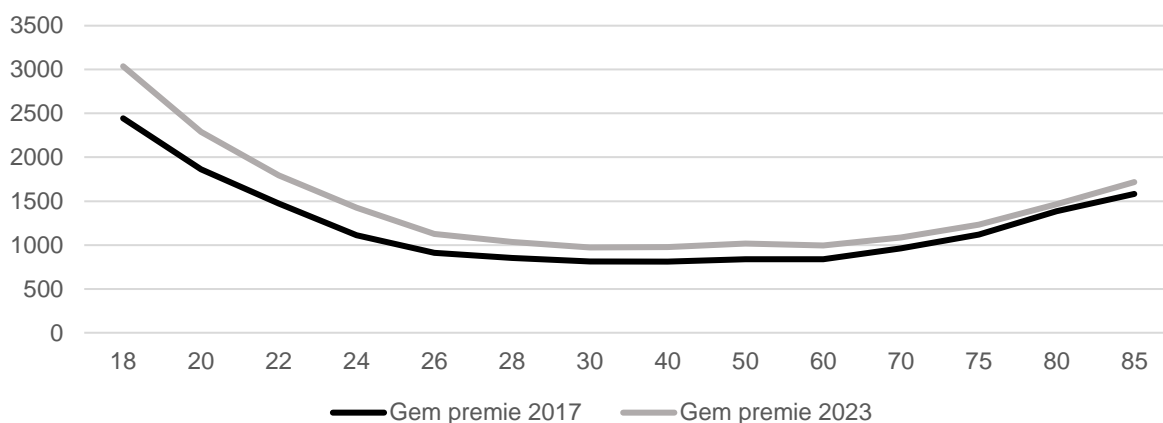
Aantal keer dat de reden voor afwijzing voorkomt, lineair dalend

	2017	2022	2023
De eindleeftijd van de eerste verzekerde is te hoog.	10740	11656	8540
De aanvangsleeftijd van de eerste verzekerde is te hoog.	9564	8214	7758
Het verzekerd bedrag voor de eerste verzekerde is te hoog.	7614	9522	6288
Dit product kan alleen worden afgesloten voor één verzekerde.	4290	9438	3432
De premie is te laag.	142	165	77
De eindleeftijd voor premiebetaling van de eerste is te hoog.	208	0	0
De verzekeringsduur is te lang.	0	176	0
De aanvangsleeftijd van de eerste verzekerde is te laag.	0	72	0

7 De oudere automobilist

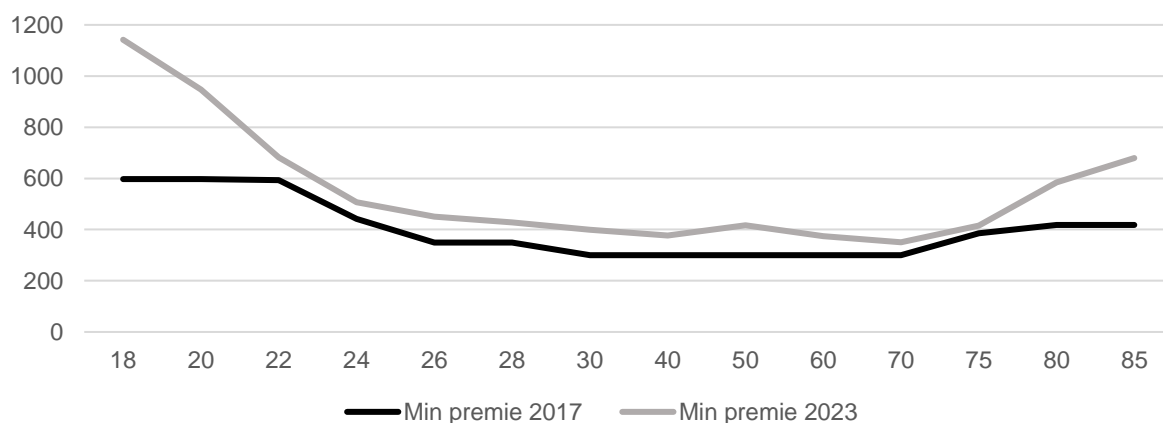
In het nieuws verschijnen af en toe artikelen over de verzekerbaarheid van oudere automobilisten en de hoogte van de premies die zij moeten betalen⁴. Het is daarom interessant de vermoedens die hierover worden geuit te testen met de data uit deze monitor, waarmee we tevens kunnen onderzoeken in hoeverre de solidariteit van oudere automobilisten verbetert of verslechtert ten opzichte van jongere automobilisten.

Als we kijken naar de gemiddelde premie per leeftijdscategorie voor de jaren 2017 en 2023 zien we het volgende beeld:

In bovenstaande grafiek staan de gemiddelde geoffreerde premies weergegeven voor alle maatmensen met nul schadejaren, naar leeftijd. Alle andere factoren, zoals de te verzekeren auto en het woonadres, zijn gelijk gehouden. De figuur laat zien dat, zoals verwacht, jongeren en ouderen gemiddeld een hogere premie betalen voor dezelfde verzekeringen. Omdat we het gemiddelde hebben genomen van de nominale premies, is de premiestijging die de grafiek laat zien vooral het gevolg van de inflatie, maar het is duidelijk dat de gemiddelde premies bij de jongeren meer zijn gestegen dan bij de ouderen.

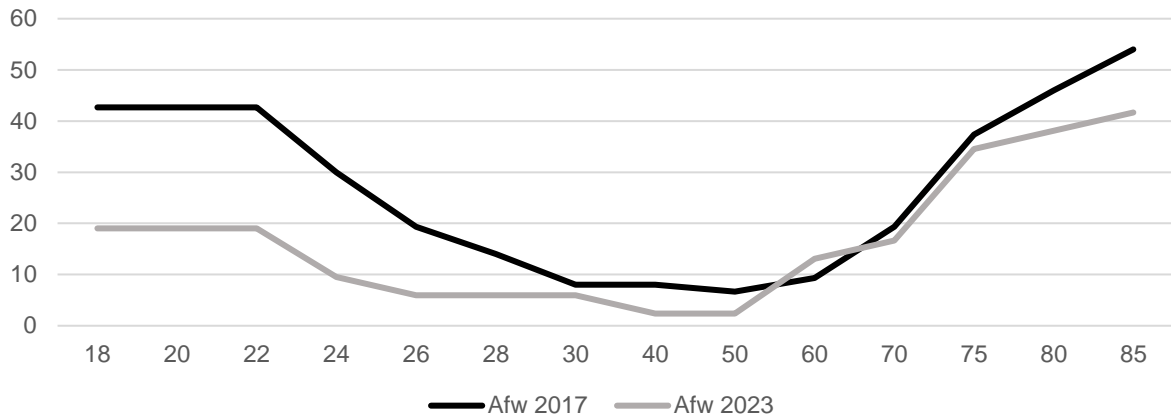
Hoewel de gemiddelde premie interessante inzichten biedt, zal een consument eerder geneigd zijn te kiezen voor de verzekering met de laagste premie en niet voor de verzekering met de gemiddelde premie. Om die reden berekenen we voor elke leeftijdscategorie de minimum-premie die de consument moet betalen voor de WA-verzekering. We gaan hierbij weer uit van nul schadejaren en houden de overige factoren gelijk.

Ook bij de minimum premie zien we dat ouderen en jongeren met dezelfde kenmerken meer moeten betalen voor dezelfde verzekering. Als we 2017 en 2023 met elkaar vergelijken, zien we dat de nominale premies zijn gestegen, maar ook dat de verschillen bij de oudste en de jongste maatmensen sterk zijn gestegen. De stijging is hier een stuk sterker dan bij de gemiddelde premies. Een verklaring hiervoor zou kunnen zijn dat verzekeraars hebben besloten minder consumenten af te wijzen, maar hier wel

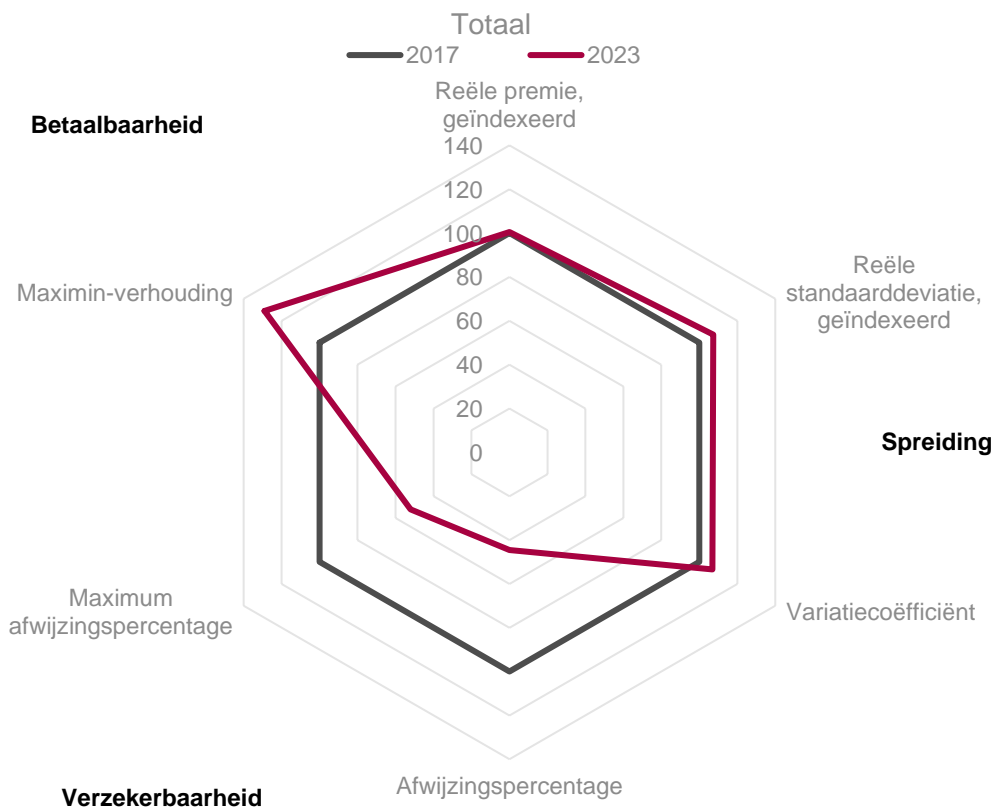
⁴ Zie bijvoorbeeld <https://www.consumentenbond.nl/autoverzekering/senioren>

rekening mee houden in de premiestelling. Dit zouden we dan terug moeten zien in de afwijzingspercentages:

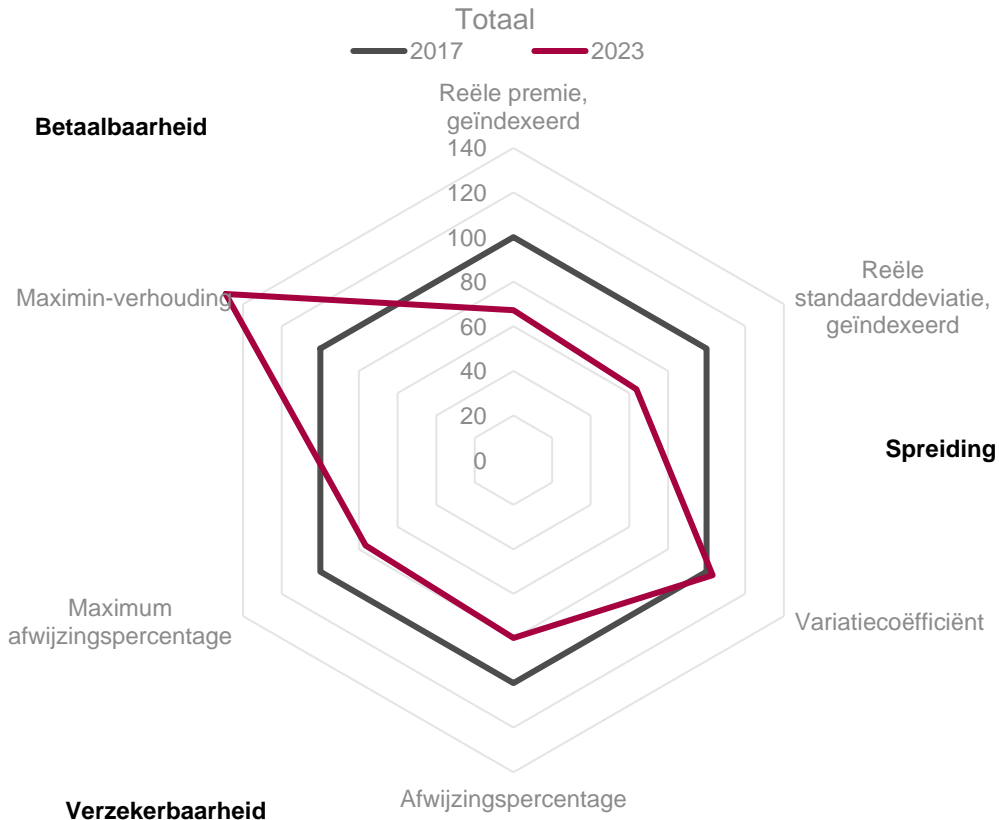
Ook de afwijzingspercentages laten zien dat ouderen en jongeren minder makkelijk een verzekering kunnen afsluiten, maar dit wordt in de loop der tijd inderdaad beter, wat klopt met de ontwikkeling van de minimum-premies. Verder laten de grafieken zien dat de jongeren veelal een hogere premie moeten betalen, maar dat ouderen vaker worden afgewezen.

Na bovenstaande voorverkenning, richten we ons op de ontwikkeling van de solidariteit bij oudere automobilisten, vergeleken met jongere automobilisten. We richten ons hierbij op de extremen en houden de data zoveel mogelijk vergelijkbaar. Voor de jongeren gebruiken we daarom de maatmensen met leeftijden 18, 20 en 22 jaar, voor de ouderen gebruiken we de maatmensen met de leeftijden 80 en 85 jaar. We gebruiken voor beide groepen alleen de maatmensen met 0 schadejaren. Verder gebruiken we alleen het eerste en het laatste jaar in de dataset, dus 2017 en 2023. We nemen daarnaast wel alle auto's en adressen mee. Dit levert voor jongeren het volgende sterdiagram op:

Duidelijk is te zien dat de verzekerbaarheid van de jongeren sterk is toegenomen: ze worden minder vaak afgewezen voor een verzekering. Daar staat tegenover dat de betaalbaarheid is afgenomen en dat ook de spreiding in de premies is gestegen. Ze kunnen zich dus makkelijker verzekeren (meer aanbieders doen een aanbod), maar tegen een hogere prijs.

Voor wat betreft de ouderen ziet het sterdiagram er als volgt uit:

Hier zien we dat de verzekerbaarheid ook is verbeterd, maar minder sterk dan bij de jongeren. Daar staat tegenover dat de betaalbaarheid een meer gemengd beeld laat zien, waarbij de gemiddelde reële premie en de gemiddelde reële standaarddeviatie weliswaar zijn gedaald, maar de variatiecoëfficiënt en de maximin-verhouding zijn toegenomen. Dit komt erop neer dat de premies zijn gedaald, maar voor sommige maatmensen wat meer dan voor anderen.

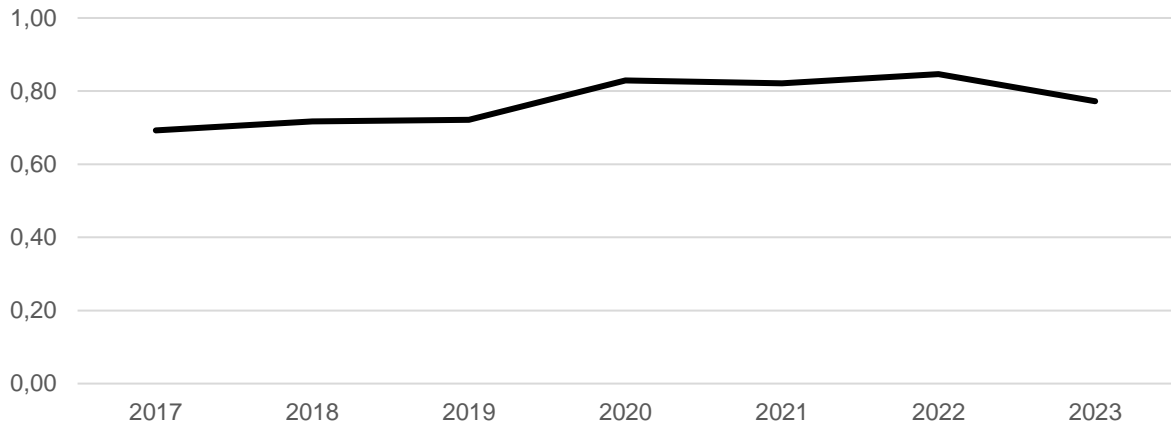
Conclusie

Voor wat betreft de vergelijking van de jongere en de oudere automobilisten zien we dat beide groepen inderdaad moeilijker een verzekering krijgen dan de groep automobilisten die hier qua leeftijd tussenin zit. Ze moeten meer premie betalen en worden vaker afgewezen voor een verzekering. Vergeleken met elkaar betalen jongeren hogere premies dan ouderen, maar worden ouderen vaker afgewezen dan jongeren. Jongeren zijn dus beter verzekerbaar dan ouderen, maar de verzekeringen van de ouderen zijn beter betaalbaar dan die van de jongeren. In de loop der tijd zien we bij beide groepen de verzekerbaarheid toenemen. Voor de betaalbaarheid is het beeld gemengder, deze neemt voor de jongeren af, maar voor de ouderen neemt deze toe. Wel moet bij deze uitkomsten in gedachten worden gehouden dat onze maatmensen niet representatief zijn voor de bevolking omdat wij relatief veel extreme maatmensen in de database hebben. Vooral oudere automobilisten met nul schadevrije jaren zullen in de praktijk niet veel voorkomen. Voor meer representatieve consumenten zullen de conclusies minder extreem zijn, al zal de tendens naar verwachting wel hetzelfde zijn.

8 Conclusie

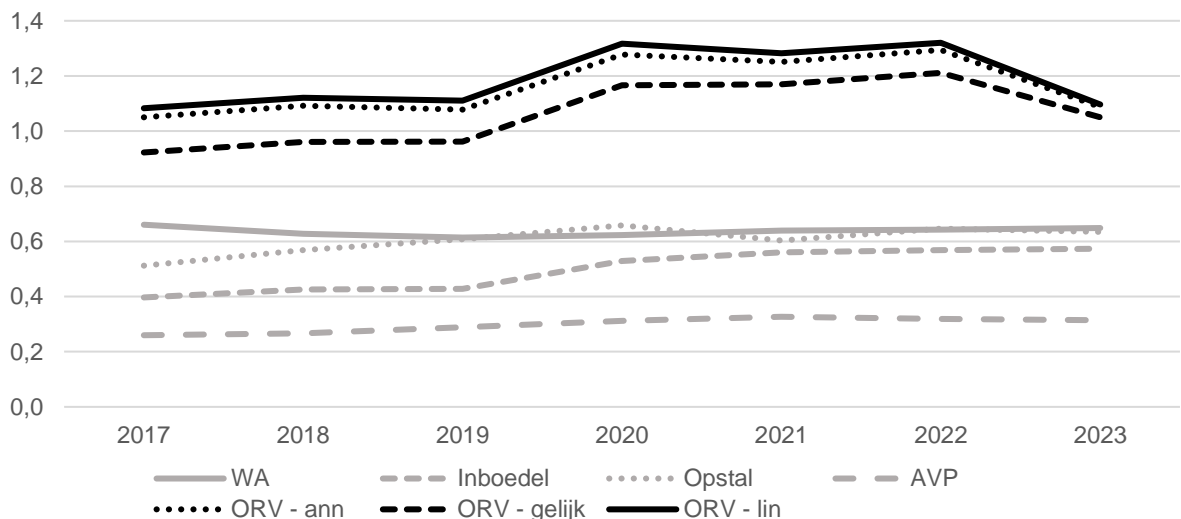
Net als in de vorige edities, berekenen we op basis van de variatiecoëfficiënt een geaggregeerde index die de ontwikkeling op grote lijnen weergeeft.

Ontwikkeling Overall Solidariteitsindex van 2017 tot en met 2022

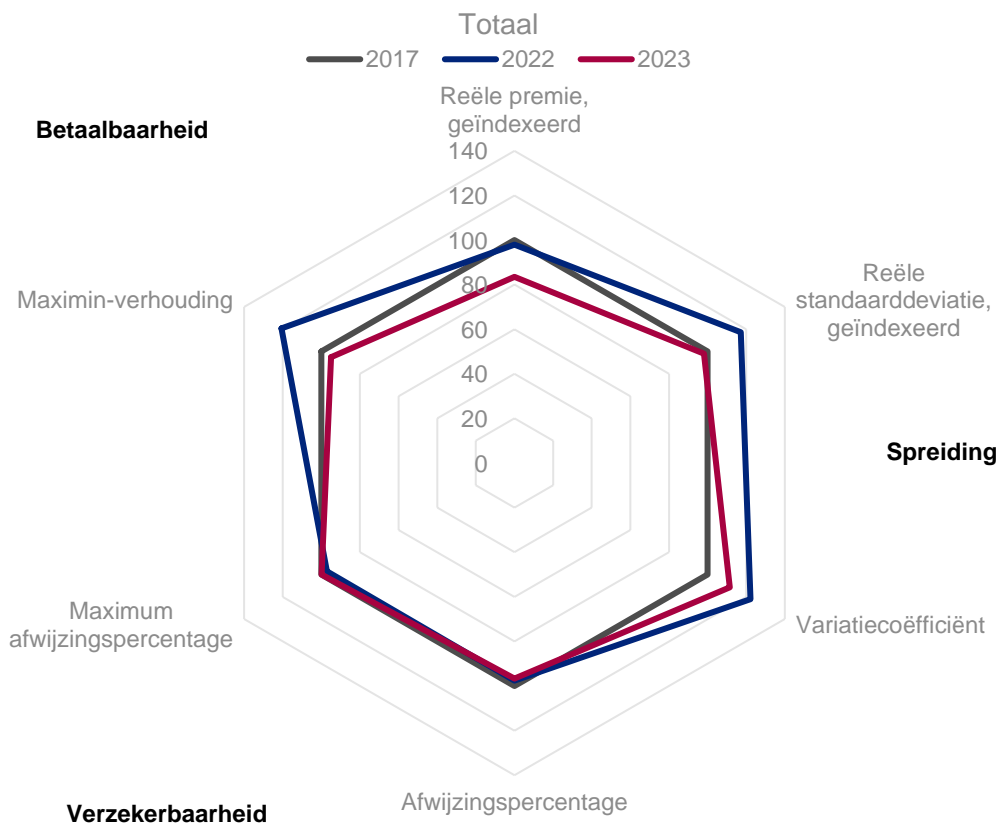

De grootste stijging van de index vindt plaats tussen 2019 en 2020. Nader onderzoek wees uit dat dit niet zozeer een effect was van een grotere diversiteit in de geoffreerde premies, als wel een gevolg van een panelwijziging bij de levensverzekeringen, waardoor enkele producten van nieuwe toetreders, die in ons panel een ongunstige premie krijgen, een groot stempel konden zetten op de uitkomsten. In deze editie is het panel weer gewijzigd, waarbij een aantal van deze producten niet langer wordt gebruikt. Het effect is direct zichtbaar als een relatief grote afname van de variatiecoëfficiënt tussen 2022 en 2023. Ten opzichte van 2017 blijft niettemin een stijging zichtbaar.

Onderstaande opsplitsing van de solidariteitsindex naar verzekeringsproducten laat duidelijk zien dat de forse stijging tussen 2019 en 2020 en overeenkomstige daling tussen 2022 en 2023 plaatsvond bij Leven. Als we naar 2017 en 2023 kijken, zien we bij nagenoeg alle verzekeringen een licht stijgende tendens.

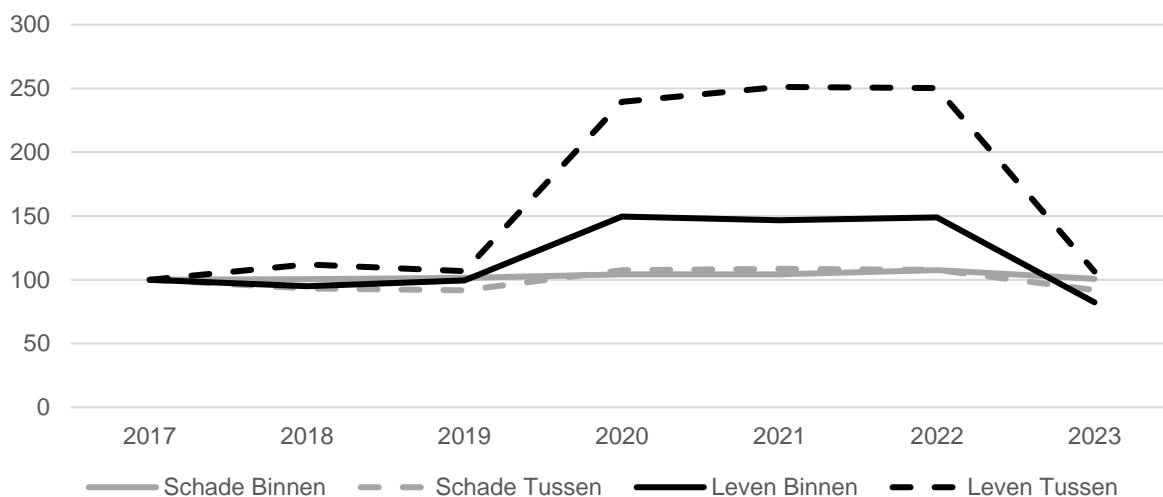

Dat de zorgpunten in vorige edities vooral werden veroorzaakt door het paneleffect, wordt bevestigd als we de resultaten afzetten in het sterdiagram. In 2023 zijn ten opzichte van 2022 de betaalbaarheid en de spreiding verbeterd en is de verzekerbaarheid min of meer gelijk gebleven. Ten opzichte van 2017 is de betaalbaarheid verbeterd, de verzekerbaarheid min of meer gelijk gebleven en de spreiding tussen de premies toegenomen.

Net als vorig jaar hebben we de ontwikkeling van de spreiding uitgesplitst in een deel dat wordt veroorzaakt door de verschillen in de premies binnen de verzekeraars, de binnenvariantie, en een deel dat wordt veroorzaakt door de verschillen in de premies tussen de verzekeraars, de tussenvariantie. Waar een toename van de binnenvariantie zou kunnen duiden op een afname van de solidariteit, wijst een toename van de tussenvariantie vooral op meer concurrentie. Voor de schade- en levensverzekeringen is het resultaat als volgt.

Reële ontwikkeling van de binnen- en tussenvariantie voor schade- en levensverzekeringen

Het effect van wijzigingen in het panel bij Leven is erg goed zichtbaar. Hieruit volgt de conclusie dat, vooral bij Leven, de effecten van concurrentie veel sterker zijn dan de effecten van wijzigingen in de solidariteit. Bij Schade zien we een heel ander beeld, hier is de binnenvariantie licht gestegen en de tussenvariantie gedaald.

Tenslotte hebben we in deze editie de verzekeraarbaarheid en betaalbaarheid van jongere en oudere automobilisten nader onderzocht. Hieruit concludeerden we dat zowel de verzekeraarbaarheid als de betaalbaarheid van jongeren en ouderen slechter is dan die van de groep automobilisten die hier qua leeftijd tussenin zit. Bij de jongeren is de verzekeraarbaarheid beter dan bij de ouderen, maar bij de ouderen is de betaalbaarheid beter dan bij de jongeren. In de loop der tijd neemt bij de ouderen zowel de verzekeraarbaarheid als de betaalbaarheid toe, terwijl bij de jongeren alleen de verzekeraarbaarheid verbetert.

Bijlage 1 De MoneyView-data

MoneyView heeft voor vijf soorten verzekeringen data aangeleverd. Dit zijn de volgende soorten:

- WA-verzekeringen voor motorvoertuigen
- Inboedelverzekeringen
- Opstalverzekeringen
- AVP (particulier aansprakelijkheidsverzekeringen)
- Overlijdensrisicoverzekeringen

Er is gewerkt met meerdere datasets per soort verzekering. Doorgaans zijn er drie datasets:

- Een dataset met een groot aantal verschillende maatmensen en enkele te verzekeren objecten. Dit is de persoonsdatabase.
- Een dataset met een groot aantal verschillende objecten en enkele maatmensen. Dit is de objectdatabase.
- Een dataset met 1 object en 1 maatmens berekend voor een zeer groot aantal echte adressen.

Hierna volgt per verzekeringsproduct een beschrijving van de opgeleverde data door MoneyView.

Motor – WA

Voor de database met persoonskenmerken heeft MoneyView 252 verschillende profielen samengesteld en voor elk profiel de premie van 27 verschillende verzekeringen doorgerekend. Dit levert een database met 6.804 verschillende WA-premies op. De profielen zijn alle mogelijke combinaties van de volgende kenmerken:

Auto / bouwdatum (berekend ten opzichte van 2017) / cataloguswaarde / dagwaarde / gewicht

- Peugeot 307 SW Turbo Diesel / 01JUL2005 / 28300 / 4531 / 1377
- Opel Astra Stationwagon Benzine / 01JUL2006 / 21970 / 5537 / 1215
- Opel Corsa 1.2 business Benzine / 01JUL2007 / 14795 / 4329 / 1000

Geboortedatum / leeftijd (berekend ten opzichte van 2017):

- 01JAN1932 / 85
- 01JAN1937 / 80
- 01JAN1942 / 75
- 01JAN1947 / 70
- 01JAN1957 / 60
- 01JAN1967 / 50
- 01JAN1977 / 40
- 01JAN1987 / 30
- 01JAN1989 / 28
- 01JAN1991 / 26
- 01JAN1993 / 24
- 01JAN1995 / 22
- 01JAN1997 / 20
- 01JAN1999 / 18

Schadevrije jaren

- 0
- 10

Postcode / Huisnummer

- 1102 LA / 1
- 4817 KZ / 9
- 8431 MB / 401

Voor de database met objectkenmerken heeft MoneyView 18 verschillende profielen samengesteld op 210 verschillende adressen en voor elke combinatie hiervan de premie van 27 verschillende verzekeringen doorgerekend. Dit levert een database met 120.060 verschillende WA-premies op. De profielen zijn alle mogelijke combinaties van de volgende kenmerken:

Auto / bouwdatum / cataloguswaarde / dagwaarde / gewicht

- Peugeot 307 SW Turbo Diesel / 01JUL2005 / 28300 / 4531 / 1377
- Opel Astra Stationwagon Benzine / 01JUL2006 / 21970 / 5537 / 1215
- Opel Corsa 1.2 business Benzine / 01JUL2007 / 14795 / 4329 / 1000

Geboortedatum / Leeftijd (berekend ten opzichte van 2017) / Schadevrije jaren

- 01JAN1999 / 18 / 0
- 01JAN1991 / 26 / 2
- 01JAN1977 / 40 / 0
- 01JAN1977 / 40 / 10
- 01JAN1947 / 70 / 0
- 01JAN1947 / 70 / 10

Voor de analyse op echte adressen heeft MoneyView de WA-premie bij 27 verzekeringen doorgerekend voor 20.000 adressen. Dit levert een database op met 540.000 premies. Voor de persoons- en objectkenmerken is de volgende keuze gemaakt:

Leeftijd:	40 jaar (berekend ten opzichte van 2017)
Schadevrij:	10 jaar
Auto:	Opel Corsa 1.2 business Benzine
Bouwdatum:	01JUL2007
Cataloguswaarde:	14.795
Dagwaarde:	4.329
Gewicht:	1.000

Inboedel

Voor de database met persoonskenmerken heeft MoneyView 2.464 verschillende profielen samengesteld en voor elk profiel de inboedelpremie van 57 verschillende verzekeringen doorgerekend. Dit levert een database met 140.448 verschillende inboedelpremies op. De profielen zijn alle mogelijke combinaties van de volgende kenmerken:

Gezinssituatie:

- Alleenstaand zonder kinderen
- Alleenstaand met kinderen
- Gezin zonder kinderen
- Gezin met kinderen

Geboortedatum / leeftijd:

- 18MRT1952 / 70
- 18MRT1957 / 65
- 18MRT1962 / 60
- 18MRT1967 / 55
- 18MRT1972 / 50
- 18MRT1977 / 45
- 18MRT1982 / 40
- 18MRT1987 / 35
- 18MRT1992 / 30
- 18MRT1997 / 25
- 18MRT2002 / 20

Maandinkomen van de hoofdkostwinner (netto)

- 1.000
- 2.000
- 2.500
- 3.000
- 3.500
- 4.000
- 4.500
- 5.000

Postcode / Huisnummer / Bouwdatum / Inhoud woning / Oppervlakte woning

- 2061 TS / 71 / 01JAN1927 / 383 / 118
- 2623 HM / 7 / 01JAN1980 / 325 / 105
- 2719 TN / 50 / 01JAN1994 / 375 / 135
- 2805 GW / 68 / 01JAN1986 / 325 / 100
- 7813 CP / 4 / 01JAN2012 / 435 / 112
- 8606 BD / 5 / 01JAN1931 / 315 / 110
- 9663 EJ / 32 / 01JAN1970 / 350 / 110

Eigenaar

- Nee

Type woning

- Rijtjeswoning

Bouwaard

- Steen/hard

Aantal kamers

- 5

Herbouwwaarde

- 210.000

WOZ-waarde

- 210.000

Glasdekking

- Nee

Standaard huisraad

- 65.000

Standaard huisraad infolio

- 65.000

Beveiliging

- Geen

Eigen Risico

- 0

Voor de database met objectkenmerken heeft MoneyView 720 verschillende profielen samengesteld en voor elk profiel de inboedelpremie van 57 verschillende verzekeringen doorgerekend. Dit levert een database met 41.040 verschillende inboedelpremies op. De profielen zijn alle mogelijke combinaties van de volgende kenmerken:

Gezinssituatie:

- Alleenstaand zonder kinderen

Geboortedatum / leeftijd:

- 18MRT1989 / 33

Maandinkomen van de hoofdkostwinner (netto)

- 2.400

Postcode / Huisnummer

- 1015 BR / 78
- 1261 HL / 16
- 1325 LB / 11
- 1551 SC / 1
- 3059 XT / 536
- 3404 GC / 38
- 4524 MB / 6
- 5133 AK / 6
- 6041 LX / 97A
- 6971 EG / 41
- 7415 BV / 11
- 8051 SZ / 7
- 8441 PH / 81
- 9335 TB / 113
- 9714 CP / 12A

Eigenaar

- Nee

Bouwdatum / Inhoud woning / Oppervlakte woning / Aantal kamers

- 01JAN1614 / 713 / 212 / 7
- 01JAN1825 / 1908 / 425 / 9
- 01JAN1883 / 1532 / 329 / 9
- 01JAN1928 / 400 / 110 / 6
- 01JAN1935 / 2200 / 210 / 4
- 01JAN1954 / 350 / 136 / 4
- 01JAN1978 / 325 / 105 / 4
- 01JAN2002 / 400 / 135 / 5
- 01JAN2005 / 713 / 225 / 5
- 01JAN2007 / 450 / 120 / 4
- 01JAN2008 / 608 / 156 / 4
- 01JAN2009 / 250 / 83 / 2

Bouwaard

- HOUT/HARD
- HOUTSKELETBOUW
- STEEN/HARD
- STEEN/RIET

Type woning

- Rijtjeswoning

Bouwaard

- Steen/hard

Aantal kamers

- 5

Herbouwwaarde

- 210.000

WOZ-waarde

- 210.000

Glasdekking

- Nee

Standaard huisraad

- 65.000

Standaard huisraad infolio

- 65.000

Beveiliging

- Geen

Eigen Risico

- 0

Voor de analyse op echte adressen heeft MoneyView de inboedelpremie bij 57 verzekeringen doorgerekend voor 20.000 adressen. Dit levert een database op met 1.140.000 premies. Voor de persoons- en objectkenmerken is de volgende keuze gemaakt:

Geboortedatum	18MRT1985
Gezinssituatie	GEZIN MET KINDEREN
Maandinkomen	2150
Eigenaar	NEE
Type woning	RIJTJESWONING
Bouwaard	STEEN/HARD
Bouwdatum	01JAN1980
Inhoud woning m3	375
Oppervlakte woning m2	110
Aantal kamers	4
Herbouwwaarde	210.000
WOZ waarde woning	210.000
Glasdekking	GEEN
Standaard huisraad	65000
Standaard huisraad infolio	65000
Beveiliging	GEEN
Eigen risico	0

Opstal

Voor de database met persoonskenmerken heeft MoneyView 2.464 verschillende profielen samengesteld en voor elk profiel de premie van 49 verschillende verzekeringen doorgerekend. Dit levert een database met 120.736 verschillende opstalpremies op. De profielen zijn alle mogelijke combinaties van de volgende kenmerken:

Gezinssituatie:

- Alleenstaand zonder kinderen
- Alleenstaand met kinderen
- Gezin zonder kinderen
- Gezin met kinderen

Geboortedatum / leeftijd:

- 18MRT1952 / 70
- 18MRT1957 / 65
- 18MRT1962 / 60
- 18MRT1967 / 55
- 18MRT1972 / 50
- 18MRT1977 / 45
- 18MRT1982 / 40
- 18MRT1987 / 35
- 18MRT1992 / 30
- 18MRT1997 / 25
- 18MRT2002 / 20

Maandinkomen van de hoofdkostwinner (netto)

- 1.000
- 2.000
- 2.500
- 3.000
- 3.500
- 4.000
- 4.500
- 5.000

Postcode / Huisnummer / Bouwdatum / Inhoud woning / Oppervlakte woning

- 2061 TS / 71 / 01JAN1927 / 383 / 118
- 2623 HM / 7 / 01JAN1980 / 325 / 105
- 2719 TN / 50 / 01JAN1994 / 375 / 135
- 2805 GW / 68 / 01JAN1986 / 325 / 100
- 7813 CP / 4 / 01JAN2012 / 435 / 112
- 8606 BD / 5 / 01JAN1931 / 315 / 110
- 9663 EJ / 32 / 01JAN1970 / 350 / 110

Type woning

- Rijtjeswoning

Bouwaard

- Steen/hard

Aantal kamers

- 5

Verdiepingsvloeren

- Beton

WOZ-waarde

- 210.000

Glasdekking

- Dubbelglas

Herbouwwaarde

- 210.000

Herbouwwaarde infolie

- 210.000

Fundering

- Heiwerk

Constructie woning

- Normaal

Constructie gevel

- Normaal

Afwerking keuken

- 0

Afwerking badkamer

- 0

Afwerking woonkamer

- Normaal

Eigen Risico

- 0

Voor de database met objectkenmerken heeft MoneyView 720 verschillende profielen samengesteld en voor elk profiel de premie van 49 verschillende verzekeringen doorgerekend. Dit levert een database met 35.280 verschillende opstalpremies op. De profielen zijn alle mogelijke combinaties van de volgende kenmerken:

Gezinssituatie:

- Alleenstaand zonder kinderen

Geboortedatum / leeftijd:

- 18MRT1989 / 33

Maandinkomen van de hoofdkostwinner (netto)

- 2.400

Postcode / Huisnummer

- 1015 BR / 78
- 1261 HL / 16
- 1325 LB / 11
- 1551 SC / 1
- 3059 XT / 536
- 3404 GC / 38
- 4524 MB / 6
- 5133 AK / 6
- 6041 LX / 97A
- 6971 EG / 41
- 7415 BV / 11
- 8051 SZ / 7
- 8441 PH / 81
- 9335 TB / 113
- 9714 CP / 12A

Bouwjaar / Inhoud woning / Oppervlakte woning / Aantal kamers / Constructie woning

- 1614 / 713 / 212 / 7 / Normaal
- 1825 / 1908 / 425 / 9 / Bijzonder
- 1883 / 1532 / 329 / 9 / Normaal
- 1928 / 400 / 110 / 6 / Plat
- 1935 / 2200 / 210 / 4 / Normaal
- 1954 / 350 / 136 / 4 / Normaal
- 1978 / 325 / 105 / 4 / Normaal
- 2002 / 400 / 135 / 5 / Plat
- 2005 / 713 / 225 / 5 / Normaal
- 2007 / 450 / 120 / 4 / Normaal
- 2008 / 608 / 156 / 4 / Plat
- 2009 / 250 / 83 / 2 / Plat

Bouwaard

- HOUT/HARD
- HOUTSKELETBOUW
- STEEN/HARD
- STEEN/RIET

Type woning

- Rijtjeswoning

Verdiepingsvloeren

- Beton

WOZ-waarde

- 210.000

Glasdekking

- Dubbelglas

Herbouwwaarde

- 210.000

Herbouwwaarde infolie

- 210.000

Fundering

- Heiwerk

Constructie gevel

- Normaal

Afwerking keuken

- 0

Afwerking badkamer

- 0

Afwerking woonkamer

- Normaal

Eigen Risico

- 0

Voor de analyse op echte adressen heeft MoneyView de opstalpremie bij 49 verzekeringen doorgerekend voor 20.000 adressen. Dit levert een database op met 980.000 premies. Voor de persoons- en objectkenmerken is de volgende keuze gemaakt:

Leeftijd	37
Geboortedatum	18MRT1985
Gezinssituatie	GEZIN MET KINDEREN
Maandinkomen	2150
Bouwjaar	1971
Type woning	RIJTJESWONING
Bouwaard	STEEN/HARD
Aantal kamers	4
Verdiepingsvloeren	BETON
WOZ waarde woning	210.000
Glasdekking	DUBBEL GLAS
Herbouwwaarde	210.000
Herbouwwaarde infolio	210.000
Oppervlakte woning m2	110
Inhoud woning m3	375
Fundering	HEIWERK
Constructie woning	NORMAAL
Constructie gevel	NORMAAL
Afwerking keuken	0
Afwerking badkamer	0
Afwerking woonkamer	NORMAAL
Eigen risico	0

AVP

Voor AVP heeft MoneyView 1 database samengesteld. Deze bestaat uit 88 verschillende profielen op 199 verschillende bestaande adressen. Voor elke combinatie hiervan is de premie van 30 verzekeringen doorgerekend, wat resulteert in een database met 525.360 verschillende AVP-premies. De profielen zijn combinaties van de volgende kenmerken:

Gezinssituatie:

- Alleenstaand zonder kinderen
- Alleenstaand met kinderen
- Gezin zonder kinderen
- Gezin met kinderen

Geboortedatum / leeftijd (ten opzichte van 2017):

- 01JAN1947 / 70
- 01JAN1952 / 65
- 01JAN1957 / 60
- 01JAN1962 / 55
- 01JAN1967 / 50
- 01JAN1972 / 45
- 01JAN1977 / 40
- 01JAN1982 / 35
- 01JAN1987 / 30
- 01JAN1992 / 25
- 01JAN1997 / 20

Ingangsdatum

- 01JAN2017

Bedrag

- 1.000.000
- 2.500.000

Overlijdensrisicoverzekeringen

Voor de overlijdensrisicoverzekeringen zijn drie verschillende typen verzekeringen meegenomen:

- Annuïtair dalend
- Gelijkblijvend
- Lineair dalend

Voor elk van deze typen is een database gemaakt op basis van profielen en op basis van echte adressen. De profielen zijn voor elke van de typen verzekeringen hetzelfde. Ze zijn samengesteld op basis van de volgende variabelen:

Rookt 1^e contractant / Rookt 2^e contractant

- Ja / n.v.t.
- Ja / Ja
- Nee / n.v.t.
- Nee / Nee

Geboortedatum 1^e contractant / Geboortedatum 2^e contractant

- 01MRT1947 / n.v.t.
- 01MRT1947 / 01MRT1950
- 01MRT1952 / n.v.t.
- 01MRT1952 / 01MRT1955
- 01MRT1957 / n.v.t.
- 01MRT1957 / 01MRT1960
- 01MRT1962 / n.v.t.
- 01MRT1962 / 01MRT1965
- 01MRT1967 / n.v.t.
- 01MRT1967 / 01MRT1970
- 01MRT1972 / n.v.t.
- 01MRT1972 / 01MRT1975
- 01MRT1977 / n.v.t.
- 01MRT1977 / 01MRT1980
- 01MRT1982 / n.v.t.
- 01MRT1982 / 01MRT1985
- 01MRT1987 / n.v.t.
- 01MRT1987 / 01MRT1990
- 01MRT1992 / n.v.t.
- 01MRT1992 / 01MRT1995
- 01MRT1997 / n.v.t.
- 01MRT1997 / 01MRT2000

Kapitaal 1^e contractant

- 50.000
- 100.000
- 150.000
- 200.000
- 250.000
- 300.000
- 400.000
- 500.000
- 600.000
- 700.000
- 800.000
- 900.000
- 1.000.000

Kapitaal 2^e contractant is niet van toepassing of gelijk aan het kapitaal van de 1^e contractant.

Postcode

- 1011AC

Ingangsdatum

- 01MRT2022

Duur in maanden

- 120

- 240

- 360

Periode premiebetaling

- Maandelijks

De profielen zijn steeds de opties die ofwel bij 1 ofwel bij 2 contractanten horen. Dit levert een totaal van 1.716 profielen op. Voor de annuïtair dalende verzekering worden premies voor deze profielen doorgerekend bij 53 verzekeringen, voor de gelijkblijvende verzekering voor 51 verzekeringen en voor de lineair dalende verzekeringen voor 53 verzekeringen. Dit levert een database op van 90.948 premies voor de annuïtair dalende verzekeringen, 87.516 voor de gelijkblijvende verzekeringen en 90.948 voor de lineair dalende verzekeringen.

Voor wat betreft de postcodes worden premies doorgerekend voor 199 verschillende postcodegebieden (4-cijferige code plus 2-lettercode). Voor de annuïtair dalende verzekering worden premies doorgerekend voor 53 verzekeringen, voor de gelijkblijvende verzekering voor 51 verzekeringen en voor de lineair dalende verzekering worden premies doorgerekend voor 53 verzekeringen. Dit levert een database op van 10.574 premies voor de annuïtair dalende verzekeringen, 10.149 premies voor de gelijkblijvende verzekeringen en van 10.574 voor de lineair dalende verzekeringen. Voor het profiel van de verzekerde is gekozen voor de volgende variabelen:

Aantal contractanten:	1
Rookt:	Nee
Geboortedatum:	01MRT1992
Verzekerd kapitaal	150.000
Ingangsdatum:	01MRT2022
Duur in maanden:	360
Periode premiebetaling:	Maandelijks

Bijlage 2 De uitgewerkte maatmensen

Om de uitkomsten voor de verschillende soorten verzekeringen beter te begrijpen en de uitkomsten te verlevendigen, hebben we enkele maatmensen uitgewerkt. Dit betekent dat we de maatstaven voor deze maatmensen een keer extra hebben berekend, naast de overall berekening. Hiermee wordt duidelijk wat de gevolgen zijn van de differentiatie voor enkele concrete herkenbare situaties. We rekenen deze maatmensen alleen door voor de personendatabase. De uitkomsten worden in de tekst van de analyse besproken, maar om deze niet onnodig lang en complex te maken, staan de tabellen met de uitkomsten in een bijlage en niet in de hoofdttekst.

Hugo is net meerderjarig⁵ en woont alleen in een huurwoning. Hij heeft pas z'n eerste baan, waarmee hij 1000 euro netto verdient. Van dat geld kan hij nog geen auto betalen, dus voorlopig doet hij alles met de fiets en de trein. Hij heeft wel een rijbewijs, maar nog nooit een auto gehad. Hij wil wel heel graag een auto, zodat hij sneller bij zijn vriendin is die in een ander deel van het land woont. Hugo heeft nooit gerookt.

Stef en Babs zijn allebei 40 jaar oud. Ze hebben twee jonge kinderen en zijn sinds kort eigenaar van hun eerste koopwoning. Babs verdient het meest, netto 3000 euro per maand. Ze hebben een 10 jaar oude Opel Corsa, maar door een paar nare ongelukjes geen schadevrije jaren. Het is Stef en Babs nog niet gelukt te stoppen met roken.

Naïma en Morad zijn allebei 40 jaar oud. Ze hebben geen kinderen. Ze wonen al een paar jaar in een koopwoning, waar ze net een nieuwe keuken in hebben laten plaatsen. Morad is de hoofdkostwinner en verdient 4000 euro netto per maand. Voor hun hobby kitesurfen hebben ze een grotere auto: een 11 jaar oude Opel Astra Stationwagen. Ook zij hebben geen schadevrije jaren. Naïma en Morad hebben nooit gerookt.

Henk is 70 jaar oud. Hij woont met zijn bijna meerderjarige kind in een huurhuis en heeft een maandinkomen van 1.000 euro netto. Hij rijdt een 10 jaar oude Opel Corsa met 10 schadevrije jaren. Henk rookt halfzware shag.

Coby is 70 jaar en sinds kort met pensioen. Ze woont in een huurhuis en heeft een netto maandinkomen van 2000 euro. Ze heeft helaas geen schadevrije jaren. Coby rookt al zeker 30 jaar niet meer.

Ali en Meryem zijn 40 jaar oud en hebben twee nog thuiswonende kinderen. Ze wonen in een koopwoning en Ali verdient 4000 euro netto per maand. Ali en Meryem hebben nooit gerookt en rijden een 11 jaar oude Opel Astra. Het aantal schadevrije jaren is niet gespecificeerd.

Erik en Hans zijn 70 jaar oud en sinds een paar jaar met pensioen. Ze wonen in een koophuis en hebben een netto maandinkomen van 5000 euro. Ze rijden een tien jaar oude Opel Corsa met 10 schadevrije jaren. Erik en Hans rookten hun laatste sigaret meer dan 30 jaar geleden.

Karel en Ineke zijn 70 jaar oud. Ze wonen in een koopwoning en hebben een netto maandinkomen van 3000 euro. Ze rijden in een 12 jaar oude Peugeot 307 met 10 schadevrije jaren. Karel en Ineke roken allebei filtersigaretten.

⁵ Omdat niet in iedere database een alleenstaande man van 18 jaar voorkomt, varieert deze leeftijd in een aantal gevallen.

Bijlage 3 De indicatoren

Gemiddelde premie

Als eerste afgeleide variabele berekenen we per soort verzekering de gemiddelde premie over alle maatmensen bij alle verzekeraars. In het eerder genoemde voorbeeld zouden we deze gemiddelde premie dus berekenen als het gemiddelde over alle 200 unieke maatmens-verzekeraar-combinaties, door alle 200 premies bij elkaar op te tellen en dit te delen door 200. De gemiddelde premie is een maatstaf voor de betaalbaarheid van de verzekeringen. Met behulp van een statistische toets kunnen we nagaan of de gemiddelde premie over de tijd statistisch significant toe- of afneemt. We gaan hierbij uit van een tweezijdige toets met een totaal significantieniveau van 1%. Een deel van de verandering in de gemiddelde premie is uiteraard toe te schrijven aan de natuurlijke geldontwaarding, de inflatie. Om die reden onderzoeken we ook of de stijging van de gemiddelde premie hoger of lager is dan de inflatie. In 2017 kwam de inflatie uit op 1,3%, in 2018 op 1,6%, in 2019 op 2,7% en in 2020 op 1,1%. In totaal komt de stijging als gevolg van de inflatie over de gehele periode hierdoor uit op 6,9%. Om de correcties in de premie als gevolg van de inflatie inzichtelijk te maken, rekenen we als laatste stap de gemiddelde premie om naar een premie-index. Hierbij wordt de premie in het eerste jaar, 2017, per product en per tabel, op 100 gezet. Vervolgens wordt de index van het beschouwde jaar berekend door de stijging in de premie gecorrigeerd voor de inflatie hierop toe te passen. De uitkomst is een getal dat boven de 100 ligt als er sprake is van een netto reële stijging van de premie en een waarde onder de 100 als er sprake is van een reële daling. Voor de volledigheid is de nominale waarde van de premie in bijlage 4 opgenomen.

Standaarddeviatie

De standaarddeviatie is een statistische maatstaf voor spreiding. Hoe hoger de standaarddeviatie, hoe meer de premies van elkaar verschillen. Bij een normale verdeling wijkt 95% van de waarnemingen hooguit twee keer de waarde van de standaarddeviatie af van het gemiddelde. De maatstaf zelf zegt niet zoveel, omdat deze afhankelijk is van de waarden waarin wordt gemeten. Als bijvoorbeeld de premies niet gemeten worden in euro's maar in guldens, zou niet alleen het gemiddelde een factor 2,2 hoger worden, maar ook de standaarddeviatie. Een variabele met een hoge gemiddelde waarde heeft doorgaans dan ook een hogere verwachte standaarddeviatie dan een variabele met een lage gemiddelde waarde. Daardoor is het niet zinvol de standaarddeviaties van de verschillende soorten verzekeringen met elkaar te vergelijken. Het is wel zinvol om het verloop van de standaarddeviatie over de tijd te analyseren. We berekenen daarom de standaarddeviatie voor meerdere jaren, waarna we door middel van een F-toets analyseren of deze in de loop van de tijd statistisch significant toeneemt, afneemt, of gelijk blijft. Ook hier gaan we uit van een tweezijdige toets met een totaal significantieniveau van 1%. Omdat de standaarddeviatie, net als de premie, toeneemt met de inflatie, presenteren we in de hoofdtekst weer een index. De echte waarde staat in Bijlage 5.

Variatiecoëfficiënt

Door de standaarddeviatie te delen door de gemiddelde premie, krijgen we de variatiecoëfficiënt. Dit is een dimensieloos getal, wat betekent dat deze niet afhangt van de waarde waarin de variabele is gemeten. Als de premie bijvoorbeeld in euro's is gemeten, krijgen we exact dezelfde variatiecoëfficiënt als wanneer de premie in guldens is gemeten. De hoogte van de gemiddelde premie hangt dan ook niet samen met de hoogte van de variatiecoëfficiënt, waardoor het met deze maatstaf dus wel mogelijk is om de spreiding in de premies van verschillende soorten verzekeringen onderling te vergelijken. Net als bij de standaarddeviatie gebruiken we een tweezijdige F-toets met een significantieniveau van 1% om vast te stellen of de veranderingen statistisch significant zijn.

Afwijzingspercentage

Het afwijzingspercentage is het aantal combinaties van maatmensen en verzekeraars dat niet in verzekering wordt genomen gedeeld door het totaal van alle maatmensen bij alle verzekeraars. In het eerder genoemde fictieve voorbeeld hebben we 20 maatmensen waarvoor we bij 10 verzekeraars een premie opvragen. Dit levert 200 premies voor alle maatmens-verzekeraar-combinaties op. Als van al deze combinaties 100 maatmens-verzekeraar-combinaties worden afgewezen, betekent dit dat 100 van

de 200 mogelijke combinaties worden afgewezen, wat een afwijzingspercentage oplevert van 50%. Hoe deze 50% verdeeld is, weten we niet. Het kan bijvoorbeeld zijn dat de ene helft van alle maatmensen bij geen enkele verzekeraar wordt aangenomen, terwijl de andere helft van alle maatmensen overal wordt aangenomen. Een ander mogelijk extreem is dat elk maatmens door de helft van de verzekeraars wordt afgewezen. Beide extreme situaties leveren een afwijzingspercentage van 50% op, maar in het eerste geval kan slechts de helft van de maatmensen een verzekering krijgen, terwijl in het tweede geval elk maatmens een verzekering kan krijgen. Wat we wel zeker weten is dat een afwijzingspercentage van 100% betekent dat geen enkele maatmens een verzekering kan krijgen. Een afwijzingspercentage van 0% betekent dat elk maatmens door elke verzekeraar in verzekering wordt genomen. Verder zien we dat de afwijzingen vaak vooral op technische gronden zijn. Zo worden veel consumenten afgewezen omdat het product bedoeld is voor zakelijke partijen, of omdat hun postcode door de verzekeraar niet wordt gevonden in de postcodetabel. Omdat dergelijke afwijzingen het solidariteitsprincipe niet raken, geven we ook een overzicht van de meest voorkomende redenen voor de afwijzingen.

Maximum afwijzingspercentage

Omdat het afwijzingspercentage, behalve in de extreme gevallen van 0% en 100%, niet duidelijk maakt of alle maatmensen verzekeraar zijn, berekenen we het afwijzingspercentage ook per maatmens. Dit betekent dat we voor alle 20 maatmensen uit het voorbeeld een afwijzingspercentage zouden berekenen dat gebaseerd is op hoeveel van de 10 verzekeraars de aanvraag afwijzen. Voor maatmens 1 kan het zijn dat 2 van 10 verzekeraars de maatmens niet willen aannemen, wat deze maatmens een afwijzingspercentage van 20% oplevert. Maatmens 2 kan een heel ander afwijzingspercentage hebben, bijvoorbeeld 60% als 6 van de 10 verzekeraars de aanvraag afwijzen. Op deze manier berekenen we voor elk maatmens het afwijzingspercentage. Vervolgens kijken we naar de maatmens die het meest wordt afgewezen. Het afwijzingspercentage van deze maatmens is het maximum afwijzingspercentage. Als dit maximum afwijzingspercentage onder de 100% ligt, weten we dat zelfs de maatmens die het meest wordt afgewezen, toch bij minimaal één verzekeraar een verzekering kan afsluiten, wat betekent dat in principe alle maatmensen verzekeraar zijn. Alleen een maximum afwijzingspercentage van 100% betekent dat er minimaal één maatmens is die nergens geaccepteerd wordt.

Maximinverhouding

Voor elk maatmens berekenen we de minimale premie. In het voorbeeld kijken we dan per maatmens naar de premies die de 10 verzekeraars aan hem in rekening zouden brengen. In principe zou deze maatmens het goedkoopst uit zijn als hij voor de verzekeraar zou kiezen die de laagste premie vraagt. Dit is dus zijn minimum premie. Deze minimum premie kan voor elk maatmens anders zijn. De verzekeraar schat voor elk maatmens een risico op schade in en stemt de premie hierop af. Iemand die een lage verwachte schade heeft is makkelijk te verzekeren en zal daarom een lage premie krijgen, terwijl iemand die een hoge verwachte schade heeft moeilijker te verzekeren is en een hogere premie zal moeten betalen. Als we voor alle maatmensen de minimum premie nemen, kunnen we vaststellen welk maatmens de laagste minimum premie heeft en welk maatmens de hoogste minimum premie heeft. De laagste minimum premie noemen we de minimin-premie en de hoogste minimum premie heet de maximin-premie. De maximinverhouding is de verhouding tussen de maximin-premie en de minimin-premie, oftewel de maximin-premie gedeeld door de minimin-premie. Als deze factor 1 is, betekent dit dat alle maatmensen dezelfde minimumpremie kunnen krijgen en dat iedereen dus in principe voor dezelfde premie verzekerd kan zijn. Als de factor 2 is, betekent dit dat de maatmens die het moeilijkst te verzekeren is, twee keer zoveel premie moet betalen als de maatmens die het makkelijkst te verzekeren is, als beide maatmensen tenminste kiezen voor de verzekeraar met de laagste premie. Als de gemiddelde premie laag is, is de verzekering dan voor iedereen nog steeds goed te betalen. Bij een extreme verhouding, zoals bijvoorbeeld een miljard, zou de moeilijkst te verzekeren maatmens zoveel meer moeten betalen dan de makkelijkste te verzekeren maatmens, dat de verzekering onbetaalbaar wordt. De moeilijkst te verzekeren maatmens is dan in feite onverzekeraar. Het is niet mogelijk om een objectieve grens vast te stellen voor de maximinverhouding, boven welke sprake is van onbetaalbaarheid, omdat dit mede afhangt van de gemiddelde premie en het budget van de maatmens. Als we de maximinverhouding over de tijd vergelijken, impliceert een toenemende maximinverhouding dat de spreiding in de premies toeneemt en dat het voor de moeilijkst te verzekeren maatmens nog

moelijker wordt om zich te verzekeren. Een afnemende maximinverhouding duidt juist op een betere verzekerbaarheid en een lagere spreiding.

Samenvattend kunnen we stellen dat de standaarddeviatie en variatiecoëfficiënt inzicht bieden in de spreiding van de premies. De afwijzingspercentages en het maximum afwijzingspercentage geven inzicht in de acceptatie van de maatmensen voor de verzekeringen en daarmee in de verzekerbaarheid. De gemiddelde premie en de maximinverhouding geven inzicht in de betaalbaarheid van de verzekeringen.

Solidariteitsindex (overall)

De uitkomsten van de solidariteitsmonitor zijn een aantal zeer grote tabellen met veel cijfers. De ontwikkelingen die we hierin zien zijn wisselend en soms tegenstrijdig. Omdat het lastig is een dergelijke grote hoeveelheid data te interpreteren en te duiden, is er behoefte aan een overall indicator die in één cijfer laat zien of de spreiding in het algemeen toe- of afneemt. Zo'n indicator is natuurlijk te kort door de bocht voor de vele genuanceerde ontwikkelingen die in de verzekeringsbranche spelen, maar geeft wel een indicatie van de kant die de spreiding in de premies zich in het algemeen op ontwikkelt. Deze indicator willen we baseren op zoveel mogelijk maatmensen en verzekeringsproducten. Van alle genoemde statistische grootheden ligt het gebruik van de variatiecoëfficiënt het meest voor de hand omdat deze de spreiding weergeeft, gecorrigeerd voor de hoogte van de premie. Deze wordt dus ook niet beïnvloed door het effect van veranderende premies, bijvoorbeeld als gevolg van de inflatie, en is tussen producten vergelijkbaar. Om het effect van individuele willekeurig gekozen maatmensen niet mee te laten wegen, gebruiken we alleen de variatiecoëfficiënten van de 16 totale databases. Van al deze variatiecoëfficiënten van alle producten nemen we het gemiddelde. Dit levert een neutrale goed interpreteerbare overall indicator op, die alle uitkomsten in één getal samenvat.

Bijlage 4 De nominale premies

WA

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	785	818	851	884	910	917	987
Regio's	794	795	820	859	912	930	930
Adressen	259	276	285	299	290	280	297
Hugo	2.444	2.362	2.434	2.550	2.712	2.813	3037
Stef en Babs	811	837	878	909	920	925	977
Naïma en Morad	740	741	784	816	826	827	873
Henk	342	370	387	407	403	388	420
Coby	275	296	308	321	308	297	325
Ali en Meryem	962	978	1.015	1.033	1.025	1.051	1084
Erik en Hans	389	420	434	457	443	430	456
Karel en Ineke	506	557	574	602	597	579	610

Inboedel

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	121	119	117	117	125	127	123
Objecten	136	137	129	138	141	149	135
Adressen	143	148	147	151	158	158	152
Hugo	93	100	104	112	122	122	119
Stef en Babs	129	130	129	133	144	146	140
Naïma en Morad	130	126	119	118	126	127	122
Henk	110	111	113	112	116	120	118
Coby	105	101	96	92	98	100	97
Ali en Meryem	140	139	135	138	149	150	144
Erik en Hans	123	115	115	105	111	115	115
Karel en Ineke	126	120	111	107	112	115	111

Opstal

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	179	182	189	196	200	211	228
Objecten	417	421	409	395	354	402	414
Adressen	196	202	212	222	228	240	262
Hugo	184	191	201	211	219	230	247
Stef en Babs	183	187	197	206	213	225	243
Naïma en Morad	179	181	188	193	201	211	228
Henk	176	177	182	186	187	197	215
Coby	171	170	172	172	168	178	195
Ali en Meryem	183	187	197	206	213	225	243
Erik en Hans	173	172	175	176	176	186	202
Karel en Ineke	172	172	175	176	176	186	202

AVP

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Totaal	62	63	65	66	67	66	70
Hugo	55	57	59	60	61	60	64
Stef en Babs	71	73	78	79	81	80	84
Naïma en Morad	65	65	67	66	67	67	71
Henk	69	70	73	75	75	74	79
Coby	42	42	42	42	43	42	45
Ali en Meryem	71	73	78	79	81	80	84
Erik en Hans	64	64	65	64	64	64	68
Karel en Ineke	64	64	65	64	64	64	68

Annuïtair dalende overlijdensrisicoverzekeringen

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	943	880	926	1.189	1.159	1.175	831
Adressen	65	63	55	52	51	50	47
Hugo	112	107	92	87	85	81	76
Stef en Babs	796	748	732	686	681	672	613
Naïma en Morad	412	390	367	340	336	326	299
Henk	6.501	6.556	7.135	8.003	7.551	7.539	5.677
Coby	3.444	3.585	3.566	3.825	3.470	3.421	2.710
Ali en Meryem	412	390	367	340	336	326	299
Erik en Hans	5.209	5.341	5.463	5.764	5.229	5.198	4.225
Karel en Ineke	9.956	9.826	10.938	12.186	11.528	11.623	8.917

Gelijkblijvende overlijdensrisicoverzekeringen

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	1.404	1.343	1.338	1.703	1.738	1.782	1393
Adressen	94	91	88	82	78	77	74
Hugo	138	132	118	109	107	101	102
Stef en Babs	1.266	1.216	1.187	1.134	1.109	1.113	1.088
Naïma en Morad	630	595	584	542	532	523	518
Henk	8.472	8.609	8.683	10.142	10.878	11.095	8.675
Coby	4.433	4.407	4.480	5.002	5.492	5.557	4.536
Ali en Meryem	630	595	584	542	532	523	518
Erik en Hans	6.488	6.391	6.582	7.142	7.908	8.092	6.834
Karel en Ineke	12.412	12.473	12.767	14.855	16.097	16.541	13.279

Lineair dalende overlijdensrisicoverzekeringen

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	839	785	825	1.050	1.026	1.038	741
Adressen	57	55	47	44	44	43	41
Hugo	102	99	84	80	79	74	70
Stef en Babs	673	635	622	582	579	567	525
Naïma en Morad	353	337	314	291	289	280	260
Henk	5.968	5.990	6.519	7.313	6.915	6.880	5.189
Coby	3.143	3.246	3.234	3.476	3.164	3.115	2.482
Ali en Meryem	353	337	314	291	289	280	260
Erik en Hans	4.756	4.837	4.947	5.236	4.769	4.738	3.873
Karel en Ineke	9.142	8.979	9.984	11.135	10.556	10.608	8.141

Bijlage 5 De nominale standaarddeviaties

WA

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	626	620	631	656	689	721	797
Regio's	731	666	676	705	785	820	820
Adressen	68	79	79	92	87	73	77
Hugo	1.102	1.051	1.048	1.100	1.231	1.254	1.457
Stef en Babs	312	329	341	359	347	366	414
Naïma en Morad	234	234	251	260	225	241	290
Henk	131	151	159	179	177	153	170
Coby	86	100	104	113	103	91	110
Ali en Meryem	430	441	442	458	452	486	555
Erik en Hans	160	183	187	209	203	174	194
Karel en Ineke	182	204	211	244	234	179	204

Inboedel

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	42	46	46	50	59	62	65
Objecten	64	69	63	99	100	107	90
Adressen	53	58	59	67	80	78	80
Hugo	43	45	49	54	71	70	73
Stef en Babs	41	47	49	55	67	68	71
Naïma en Morad	40	43	39	43	49	53	55
Henk	40	45	49	50	48	57	62
Coby	33	36	35	36	40	47	49
Ali en Meryem	44	49	49	55	68	68	71
Erik en Hans	40	41	43	42	42	55	58
Karel en Ineke	41	45	39	43	46	53	54

Opstal

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	41	45	49	58	63	65	66
Objecten	436	463	472	482	385	508	508
Adressen	51	73	87	102	93	87	102
Hugo	43	47	55	65	75	75	77
Stef en Babs	41	46	51	60	66	67	69
Naïma en Morad	40	42	45	54	60	63	64
Henk	41	45	48	52	48	53	54
Coby	41	43	44	48	48	55	53
Ali en Meryem	41	46	51	60	66	67	69
Erik en Hans	40	42	43	47	46	53	51
Karel en Ineke	41	42	43	47	46	53	51

AVP

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	16	17	19	20	22	21	22
Hugo	17	18	20	22	23	23	23
Stef en Babs	12	13	15	18	19	18	18
Naïma en Morad	11	11	11	12	14	13	16
Henk	13	14	18	20	21	19	19
Coby	7	8	9	9	10	10	11
Ali en Meryem	12	13	15	18	19	18	18
Erik en Hans	12	12	14	14	14	14	17
Karel en Ineke	12	12	14	14	14	14	17

Annuïtair dalende overlijdensrisicoverzekeringen

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	1.721	1.630	1.803	2.821	2.701	2.816	1.612
Adressen	18	21	11	9	9	10	11
Hugo	65	67	58	53	51	47	47
Stef en Babs	609	597	554	511	522	536	467
Naïma en Morad	297	301	272	248	247	248	227
Henk	4.949	5.017	5.325	6.011	5.997	5.995	4.497
Coby	2.728	3.040	2.787	2.850	2.654	2.604	1.960
Ali en Meryem	297	301	272	248	247	248	227
Erik en Hans	4.128	4.537	4.372	4.290	3.947	3.889	3.123
Karel en Ineke	7.556	7.513	8.297	9.008	9.057	9.036	7.095

Gelijkblijvende overlijdensrisicoverzekeringen

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	2.357	2.343	2.332	3.659	3.801	4.002	2.647
Adressen	16	16	16	15	12	14	15
Hugo	84	82	75	70	67	65	68
Stef en Babs	1.003	1.012	979	937	907	953	936
Naïma en Morad	489	470	466	431	417	428	432
Henk	5.938	6.002	5.951	7.525	8.701	8.924	7.072
Coby	3.028	3.031	3.019	3.544	4.394	4.483	3.710
Ali en Meryem	489	470	466	431	417	428	432
Erik en Hans	4.450	4.414	4.459	4.936	6.190	6.411	5.612
Karel en Ineke	8.678	8.708	8.772	10.715	12.599	12.968	10.735

Lineair dalende overlijdensrisicoverzekeringen

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	1.568	1.484	1.640	2.547	2.443	2.545	1.452
Adressen	17	19	11	9	8	8	10
Hugo	59	61	53	49	49	43	43
Stef en Babs	502	490	459	420	426	434	390
Naïma en Morad	248	252	229	208	207	208	196
Henk	4.544	4.558	4.873	5.486	5.456	5.428	4.030
Coby	2.479	2.711	2.520	2.582	2.415	2.360	1.769
Ali en Meryem	248	252	229	208	207	208	196
Erik en Hans	3.754	4.048	3.934	3.877	3.590	3.530	2.836
Karel en Ineke	6.932	6.826	7.564	8.221	8.231	8.173	6.353

Bijlage 6 De uitkomsten inclusief de maatmensen*WA, Reële premie, geïndexeerd*

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	100	103	105	107	108	106	103
Regio's	100	99	100	102	107	107	96
Adressen	100	105	107	109	105	99	94
Hugo	100	95	97	99	104	105	101
Stef en Babs	100	102	105	106	106	104	98
Naïma en Morad	100	99	103	104	104	102	96
Henk	100	107	110	113	110	103	100
Coby	100	106	109	110	105	98	96
Ali en Meryem	100	100	103	102	100	99	92
Erik en Hans	100	107	108	111	107	101	96
Karel en Ineke	100	109	110	112	110	104	98

WA, Reële standaarddeviatie, geïndexeerd

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	100	98	98	99	103	105	104
Regio's	100	90	90	91	101	102	92
Adressen	100	114	112	128	120	98	91
Hugo	100	94	92	94	105	104	108
Stef en Babs	100	104	106	109	104	107	108
Naïma en Morad	100	98	104	105	90	94	101
Henk	100	114	118	129	126	106	106
Coby	100	115	117	125	112	97	105
Ali en Meryem	100	101	100	101	98	103	105
Erik en Hans	100	113	114	124	119	99	99
Karel en Ineke	100	110	112	127	120	89	91

WA, Variatiecoëfficiënt

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	0,80	0,76	0,74	0,74	0,76	0,79	0,81
Regio's	0,92	0,84	0,83	0,82	0,86	0,88	0,88
Adressen	0,26	0,29	0,28	0,31	0,30	0,26	0,26
Hugo	0,45	0,45	0,43	0,43	0,45	0,45	0,48
Stef en Babs	0,39	0,39	0,39	0,40	0,38	0,40	0,42
Naïma en Morad	0,32	0,32	0,32	0,32	0,27	0,29	0,33
Henk	0,38	0,41	0,41	0,44	0,44	0,39	0,40
Coby	0,31	0,34	0,34	0,35	0,33	0,31	0,34
Ali en Meryem	0,45	0,45	0,44	0,44	0,44	0,46	0,51
Erik en Hans	0,41	0,44	0,43	0,46	0,46	0,40	0,42
Karel en Ineke	0,36	0,37	0,37	0,41	0,39	0,31	0,33

WA, Afwijzingspercentage

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	23	23	19	16	19	15	12
Regio's	17	16	24	10	14	9	9
Adressen	5	6	3	3	9	3	3
Hugo	43	40	38	36	32	26	19
Stef en Babs	8	12	6	3	9	2	2
Naïma en Morad	11	16	9	5	9	2	2
Henk	5	7	3	2	9	2	2
Coby	5	6	2	2	9	2	2
Ali en Meryem	19	18	14	2	9	14	17
Erik en Hans	11	7	3	2	9	2	2
Karel en Ineke	11	8	5	2	9	2	2

WA, Maximum afwijzingspercentage

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	56	50	48	47	40	41	43
Regio's	52	52	55	47	40	33	33
Adressen	12	14	9	9	17	11	7
Hugo	48	50	48	47	40	33	25
Stef en Babs	12	17	9	6	10	4	4
Naïma en Morad	12	17	9	6	10	4	4
Henk	6	10	6	3	10	4	4
Coby	6	7	3	3	10	4	4
Ali en Meryem	22	21	15	3	10	15	18
Erik en Hans	12	10	6	3	10	4	4
Karel en Ineke	12	10	6	3	10	4	4

WA, Maximin-verhouding

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	19,0	18,1	19,0	19,0	18,0	18,2	20,3
Regio's	19,0	19,8	23,9	26,2	23,7	23,5	23,5
Adressen	2,0	2,1	2,3	2,3	2,1	2,1	2,3
Hugo	3,4	2,2	2,5	2,6	2,9	3,0	2,7
Stef en Babs	2,3	2,5	2,2	2,2	2,4	2,5	2,8
Naïma en Morad	1,5	1,6	1,5	1,5	1,8	1,5	1,7
Henk	2,3	3,3	3,2	3,2	3,2	2,9	2,9
Coby	1,8	1,8	1,7	1,7	1,7	1,5	1,6
Ali en Meryem	2,8	2,5	2,0	2,1	2,3	2,6	2,9
Erik en Hans	3,0	3,3	2,5	2,6	2,5	2,7	2,9
Karel en Ineke	1,7	2,1	1,9	1,8	1,8	1,8	1,8

Inboedel, Reële premie

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	100	98	94	92	97	96	83
Objecten	100	100	92	96	97	99	81
Adressen	100	102	100	100	104	101	87
Hugo	100	106	109	114	123	120	104
Stef en Babs	100	99	97	97	105	103	89
Naïma en Morad	100	96	88	85	90	89	76
Henk	100	100	100	96	99	99	88
Coby	100	95	88	83	87	87	75
Ali en Meryem	100	98	94	93	100	98	84
Erik en Hans	100	92	91	81	85	85	76
Karel en Ineke	100	94	86	80	83	83	71

Inboedel, Reële standaarddeviatie

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	100	106	105	112	130	133	124
Objecten	100	106	96	146	146	152	115
Adressen	100	109	109	121	142	136	125
Hugo	100	103	109	117	153	147	136
Stef en Babs	100	112	115	126	152	151	141
Naïma en Morad	100	108	95	103	116	122	113
Henk	100	110	119	117	113	130	126
Coby	100	110	104	104	114	132	123
Ali en Meryem	100	110	107	117	143	140	131
Erik en Hans	100	102	105	99	99	126	119
Karel en Ineke	100	110	94	101	107	118	109

Inboedel, Variatiecoëfficiënt

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	0,35	0,38	0,39	0,43	0,47	0,49	0,53
Objecten	0,47	0,50	0,49	0,71	0,71	0,72	0,67
Adressen	0,37	0,39	0,40	0,45	0,50	0,49	0,53
Hugo	0,47	0,45	0,47	0,48	0,58	0,57	0,61
Stef en Babs	0,32	0,36	0,38	0,41	0,47	0,47	0,51
Naïma en Morad	0,31	0,34	0,33	0,37	0,39	0,42	0,45
Henk	0,37	0,40	0,44	0,44	0,42	0,48	0,53
Coby	0,31	0,36	0,37	0,39	0,41	0,47	0,51
Ali en Meryem	0,32	0,36	0,36	0,40	0,46	0,45	0,49
Erik en Hans	0,33	0,36	0,38	0,40	0,38	0,48	0,51
Karel en Ineke	0,32	0,38	0,35	0,41	0,41	0,46	0,49

Inboedel, Afwijzingspercentage

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	7	6	4	5	3	4	8
Objecten	36	34	36	34	37	37	37
Adressen	1	1	2	2	2	2	6
Hugo	2	2	2	2	2	6	6
Stef en Babs	2	2	2	2	2	2	6
Naïma en Morad	2	2	2	2	2	2	6
Henk	2	2	2	2	2	2	6
Coby	2	2	2	2	2	2	6
Ali en Meryem	2	2	2	2	2	2	6
Erik en Hans	44	35	22	25	13	16	20
Karel en Ineke	2	2	2	2	2	2	6

Inboedel, Maximum afwijzingspercentage

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	44	35	22	25	13	23	23
Objecten	80	83	78	72	78	81	80
Adressen	5	13	21	35	33	18	29
Hugo	2	2	2	2	2	9	9
Stef en Babs	2	2	2	2	2	5	9
Naïma en Morad	2	2	2	2	2	5	9
Henk	2	2	2	2	2	5	9
Coby	2	2	2	2	2	5	9
Ali en Meryem	2	2	2	2	2	5	9
Erik en Hans	44	35	22	25	13	19	23
Karel en Ineke	2	2	2	2	2	5	9

Inboedel, Maximin-verhouding

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	2,9	2,7	2,6	2,7	2,9	2,9	2,9
Objecten	3,6	3,1	3,2	3,5	3,5	3,9	2,8
Adressen	2,4	2,7	4,3	3,9	3,9	5,2	3,5
Hugo	1,3	1,2	1,4	1,6	1,5	1,7	1,6
Stef en Babs	1,4	1,5	1,7	1,7	1,9	1,7	1,3
Naïma en Morad	1,3	1,4	1,7	1,6	1,7	1,7	1,6
Henk	1,0	1,0	1,1	1,4	1,1	1,2	1,3
Coby	1,3	1,2	1,6	1,5	1,7	1,7	1,3
Ali en Meryem	1,5	1,6	1,8	1,7	1,9	1,7	1,4
Erik en Hans	1,3	1,3	1,6	1,4	1,6	1,7	1,6
Karel en Ineke	1,3	1,3	1,4	1,4	1,5	1,7	1,4

Opstal, Reële premie, geïndexeerd

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	100	100	103	103	105	107	104
Objecten	100	100	95	90	80	88	81
Adressen	100	102	105	107	109	111	109
Hugo	100	102	106	108	111	114	109
Stef en Babs	100	101	104	106	109	112	108
Naïma en Morad	100	100	102	102	105	108	104
Henk	100	99	101	100	99	102	100
Coby	100	98	98	95	92	95	93
Ali en Meryem	100	101	104	106	109	112	108
Erik en Hans	100	98	98	96	95	98	95
Karel en Ineke	100	98	98	96	95	98	95

Opstal, Reële standaarddeviatie, geïndexeerd

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	100	107	116	132	142	144	131
Objecten	100	105	105	104	83	106	95
Adressen	100	142	166	190	172	156	163
Hugo	100	109	126	144	163	160	146
Stef en Babs	100	109	118	136	149	148	135
Naïma en Morad	100	102	110	126	140	142	130
Henk	100	108	112	119	109	117	108
Coby	100	102	103	110	109	121	105
Ali en Meryem	100	109	118	136	149	148	135
Erik en Hans	100	104	104	111	107	119	104
Karel en Ineke	100	103	103	111	106	118	103

Opstal, Variatiecoëfficiënt

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	0,23	0,25	0,26	0,29	0,31	0,31	0,29
Objecten	1,05	1,10	1,15	1,22	1,09	1,27	1,23
Adressen	0,26	0,36	0,41	0,46	0,41	0,36	0,39
Hugo	0,23	0,25	0,28	0,31	0,34	0,33	0,31
Stef en Babs	0,23	0,24	0,26	0,29	0,31	0,30	0,28
Naïma en Morad	0,22	0,23	0,24	0,28	0,30	0,30	0,28
Henk	0,23	0,25	0,26	0,28	0,26	0,27	0,25
Coby	0,24	0,25	0,25	0,28	0,28	0,31	0,27
Ali en Meryem	0,23	0,24	0,26	0,29	0,31	0,30	0,28
Erik en Hans	0,23	0,25	0,25	0,27	0,26	0,28	0,26
Karel en Ineke	0,24	0,25	0,25	0,27	0,26	0,28	0,26

Opstal, Afwijzingspercentage

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	2	2	2	2	2	3	7
Objecten	40	39	42	41	44	44	46
Adressen	1	2	2	3	4	3	9
Hugo	2	2	2	2	2	7	7
Stef en Babs	2	2	2	2	2	3	7
Naïma en Morad	2	2	2	2	2	3	7
Henk	2	2	2	2	2	3	7
Coby	2	2	2	2	2	3	7
Ali en Meryem	2	2	2	2	2	3	7
Erik en Hans	2	2	2	2	2	3	7
Karel en Ineke	2	2	2	2	2	3	7

Opstal, Maximum afwijzingspercentage

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	2	2	2	2	2	10	10
Objecten	82	80	83	76	81	82	86
Adressen	8	15	21	37	40	20	41
Hugo	2	2	2	2	2	10	10
Stef en Babs	2	2	2	2	2	6	10
Naïma en Morad	2	2	2	2	2	6	10
Henk	2	2	2	2	2	6	10
Coby	2	2	2	2	2	6	10
Ali en Meryem	2	2	2	2	2	6	10
Erik en Hans	2	2	2	2	2	6	10
Karel en Ineke	2	2	2	2	2	6	10

Opstal, Maximin-verhouding

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	1,3	1,3	1,2	2,3	1,9	1,6	1,4
Objecten	13,7	6,3	11,5	5,5	7,9	7,7	7,1
Adressen	1,6	1,6	1,5	1,8	2,0	1,9	1,9
Hugo	1,2	1,3	1,1	2,3	1,5	1,6	1,3
Stef en Babs	1,2	1,2	1,0	1,5	1,5	1,4	1,3
Naïma en Morad	1,3	1,3	1,0	1,6	1,5	1,4	1,3
Henk	1,3	1,3	1,0	1,5	1,5	1,4	1,3
Coby	1,3	1,3	1,2	1,7	1,8	1,4	1,4
Ali en Meryem	1,2	1,2	1,0	1,5	1,5	1,4	1,3
Erik en Hans	1,3	1,3	1,1	1,5	1,8	1,4	1,3
Karel en Ineke	1,3	1,3	1,1	1,5	1,8	1,4	1,3

AVP, Reële premie, geïndexeerd

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Totaal	100	101	103	101	101	98	93
Hugo	100	101	104	102	103	99	94
Stef en Babs	100	102	107	106	107	103	97
Naïma en Morad	100	99	101	97	97	94	90
Henk	100	101	104	103	102	99	94
Coby	100	100	99	96	95	91	88
Ali en Meryem	100	102	107	106	107	103	97
Erik en Hans	100	99	98	95	93	90	87
Karel en Ineke	100	99	98	95	93	90	87

AVP, Reële standaarddeviatie, geïndexeerd

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	100	104	115	121	127	120	112
Hugo	100	105	115	122	129	123	114
Stef en Babs	100	107	122	136	149	136	120
Naïma en Morad	100	97	99	98	113	108	118
Henk	100	105	132	146	148	130	122
Coby	100	105	117	117	124	118	123
Ali en Meryem	100	107	122	136	149	136	120
Erik en Hans	100	98	110	109	110	101	115
Karel en Ineke	100	98	110	109	110	101	115

AVP, Variatiecoëfficiënt

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	0,26	0,27	0,29	0,31	0,33	0,32	0,31
Hugo	0,30	0,31	0,34	0,36	0,38	0,37	0,36
Stef en Babs	0,17	0,18	0,20	0,22	0,24	0,23	0,21
Naïma en Morad	0,17	0,17	0,17	0,18	0,20	0,20	0,23
Henk	0,19	0,20	0,24	0,27	0,27	0,25	0,25
Coby	0,18	0,19	0,21	0,22	0,23	0,23	0,25
Ali en Meryem	0,17	0,18	0,20	0,22	0,24	0,23	0,21
Erik en Hans	0,19	0,19	0,21	0,22	0,22	0,21	0,25
Karel en Ineke	0,19	0,19	0,21	0,22	0,22	0,21	0,25

AVP, Afwijzingspercentage

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	11	11	12	7	5	8	7
Hugo	11	11	12	7	5	8	7
Stef en Babs	11	11	12	7	5	8	7
Naïma en Morad	11	11	12	7	5	8	7
Henk	11	11	12	7	5	8	7
Coby	11	11	12	7	5	8	7
Ali en Meryem	11	11	12	7	5	8	7
Erik en Hans	11	11	12	7	5	8	7
Karel en Ineke	11	11	12	7	5	8	7

AVP, Maximum afwijzingspercentage

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	22	22	21	13	10	13	13
Hugo	22	22	21	13	10	13	13
Stef en Babs	22	22	21	13	10	13	13
Naïma en Morad	22	22	21	13	10	13	13
Henk	22	22	21	13	10	13	13
Coby	22	22	21	13	10	13	13
Ali en Meryem	22	22	21	13	10	13	13
Erik en Hans	22	22	21	13	10	13	13
Karel en Ineke	22	22	21	13	10	13	13

AVP, Maximin-verhouding

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	4,6	3,8	4,8	5,5	3,6	3,5	3,7
Hugo	2,4	1,9	2,3	2,6	1,9	1,9	1,9
Stef en Babs	1,3	1,3	1,3	1,4	1,2	1,2	1,2
Naïma en Morad	1,4	1,2	1,2	1,4	1,2	1,2	1,2
Henk	2,0	1,4	2,5	2,8	1,4	1,4	1,4
Coby	2,6	2,0	2,5	2,9	1,9	1,8	1,7
Ali en Meryem	1,3	1,3	1,3	1,4	1,2	1,2	1,2
Erik en Hans	2,0	1,6	2,9	3,0	1,4	1,4	1,3
Karel en Ineke	2,0	1,6	2,9	3,0	1,4	1,4	1,3

Reële premie voor annuïtair dalende verzekeringen, geïndexeerd

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	100	92	95	119	115	113	72
Adressen	100	95	82	75	74	70	59
Hugo	100	95	80	73	72	66	55
Stef en Babs	100	93	89	82	80	77	63
Naïma en Morad	100	94	87	78	76	72	59
Henk	100	100	107	116	109	106	71
Coby	100	103	101	105	94	90	64
Ali en Meryem	100	94	87	78	76	72	59
Erik en Hans	100	101	102	105	94	91	66
Karel en Ineke	100	97	107	116	108	106	73

Reële standaarddeviatie voor annuïtair dalende verzekeringen, geïndexeerd

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	100	93	102	155	147	149	76
Adressen	100	115	62	50	46	49	51
Hugo	100	102	87	77	74	66	60
Stef en Babs	100	97	88	79	80	80	63
Naïma en Morad	100	100	89	79	78	76	62
Henk	100	100	105	115	113	110	74
Coby	100	110	99	99	91	87	59
Ali en Meryem	100	100	89	79	78	76	62
Erik en Hans	100	109	103	98	89	86	62
Karel en Ineke	100	98	107	113	112	109	77

Variatiecoëfficiënt voor annuïtair dalende verzekeringen

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	1,83	1,85	1,95	2,37	2,33	2,40	1,94
Adressen	0,27	0,33	0,21	0,18	0,17	0,19	0,23
Hugo	0,58	0,63	0,63	0,61	0,60	0,58	0,63
Stef en Babs	0,76	0,80	0,76	0,75	0,77	0,80	0,76
Naïma en Morad	0,72	0,77	0,74	0,73	0,73	0,76	0,76
Henk	0,76	0,77	0,75	0,75	0,79	0,80	0,79
Coby	0,79	0,85	0,78	0,75	0,76	0,76	0,72
Ali en Meryem	0,72	0,77	0,74	0,73	0,73	0,76	0,76
Erik en Hans	0,79	0,85	0,80	0,74	0,75	0,75	0,74
Karel en Ineke	0,76	0,76	0,76	0,74	0,79	0,78	0,80

Afwijzingspercentage voor annuïtair dalende verzekeringen

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	43	47	44	41	41	43	41
Adressen	0	0	4	4	3	4	0
Hugo	11	17	11	14	12	14	9
Stef en Babs	19	23	18	20	21	27	18
Naïma en Morad	19	23	18	20	21	27	18
Henk	93	94	92	87	86	86	89
Coby	93	94	92	87	86	85	88
Ali en Meryem	19	23	18	20	21	27	18
Erik en Hans	93	94	92	87	86	86	88
Karel en Ineke	93	94	92	87	86	86	89

Maximum afwijzingspercentage voor annuïtair dalende verzekeringen

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	100	100	100	100	100	100	100
Adressen	0	0	5	5	5	6	0
Hugo	27	33	25	29	23	30	30
Stef en Babs	33	42	33	35	33	42	35
Naïma en Morad	33	42	33	35	33	42	35
Henk	100	100	100	100	100	100	100
Coby	100	100	100	100	100	100	100
Ali en Meryem	33	42	33	35	33	42	35
Erik en Hans	100	100	100	100	100	100	100
Karel en Ineke	100	100	100	100	100	100	100

Maximin-verhouding voor annuïtair dalende verzekeringen

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	1.067,2	1.207,7	1.280,2	3.718,6	3.352,9	3.352,9	798,7
Adressen	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Hugo	8,3	8,4	7,4	8,1	7,3	7,3	7,2
Stef en Babs	21,7	22,8	22,8	20,7	22,0	22,0	28,3
Naïma en Morad	18,0	17,8	19,2	16,6	17,0	18,7	23,6
Henk	13,9	13,9	13,6	13,4	12,3	16,7	16,7
Coby	11,7	11,7	12,2	12,8	12,5	16,2	16,2
Ali en Meryem	18,0	17,8	19,2	16,6	17,0	18,7	23,6
Erik en Hans	12,3	12,3	12,6	13,4	14,6	15,4	15,4
Karel en Ineke	14,3	14,3	14,7	14,4	12,9	18,4	18,4

Reële premie voor gelijkblijvende verzekeringen, geïndexeerd

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	100	94	93	115	116	116	81
Adressen	100	96	91	83	77	74	64
Hugo	100	95	83	75	72	67	60
Stef en Babs	100	95	91	85	82	80	70
Naïma en Morad	100	93	90	81	79	76	67
Henk	100	100	100	113	120	119	84
Coby	100	98	98	107	116	114	83
Ali en Meryem	100	93	90	81	79	76	67
Erik en Hans	100	97	99	104	114	114	86
Karel en Ineke	100	99	100	113	121	121	87

Reële standaarddeviatie voor gelijkblijvende verzekeringen, geïndexeerd

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	100	98	96	147	151	155	92
Adressen	100	102	99	91	70	79	77
Hugo	100	97	87	79	75	71	66
Stef en Babs	100	100	95	88	85	86	76
Naïma en Morad	100	95	93	83	80	80	72
Henk	100	100	97	120	137	137	97
Coby	100	99	97	111	136	135	100
Ali en Meryem	100	95	93	83	80	80	72
Erik en Hans	100	98	97	105	130	131	103
Karel en Ineke	100	99	98	117	136	136	101

Variatiecoëfficiënt voor gelijkblijvende verzekeringen

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	1,68	1,74	1,74	2,15	2,19	2,25	1,90
Adressen	0,17	0,18	0,18	0,18	0,15	0,18	0,20
Hugo	0,61	0,62	0,64	0,64	0,63	0,64	0,66
Stef en Babs	0,79	0,83	0,82	0,83	0,82	0,86	0,86
Naïma en Morad	0,78	0,79	0,80	0,80	0,78	0,82	0,83
Henk	0,70	0,70	0,69	0,74	0,80	0,80	0,82
Coby	0,68	0,69	0,67	0,71	0,80	0,81	0,82
Ali en Meryem	0,78	0,79	0,80	0,80	0,78	0,82	0,83
Erik en Hans	0,69	0,69	0,68	0,69	0,78	0,79	0,82
Karel en Ineke	0,70	0,70	0,69	0,72	0,78	0,78	0,81

Afwijzingspercentage voor gelijkblijvende verzekeringen

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	44	47	45	42	41	44	42
Adressen	2	2	6	4	3	4	0
Hugo	12	17	12	14	11	14	10
Stef en Babs	20	24	20	20	22	28	20
Naïma en Morad	20	24	20	20	22	28	20
Henk	93	95	92	88	87	87	89
Coby	93	95	92	88	87	86	88
Ali en Meryem	20	24	20	20	22	28	20
Erik en Hans	93	95	92	88	87	86	88
Karel en Ineke	93	95	92	88	87	87	89

Maximum afwijzingspercentage voor gelijkblijvende verzekeringen

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	100	100	100	100	100	100	100
Adressen	2	2	6	4	3	4	0
Hugo	27	34	26	30	24	31	32
Stef en Babs	33	40	33	36	34	43	38
Naïma en Morad	33	40	33	36	34	43	38
Henk	100	100	100	100	100	100	100
Coby	100	100	100	100	100	100	100
Ali en Meryem	33	40	33	36	34	43	38
Erik en Hans	100	100	100	100	100	100	100
Karel en Ineke	100	100	100	100	100	100	100

Maximin-verhouding voor gelijkblijvende verzekeringen

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	1.254,6	1.050,6	1.390,2	3.677,2	3.658,1	3.658,1	981,1
Adressen	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Hugo	11,7	9,6	11,5	11,5	11,2	10,1	11,0
Stef en Babs	34,6	31,7	27,0	26,9	33,7	33,7	33,5
Naïma en Morad	28,6	28,0	30,6	25,4	28,3	28,3	25,2
Henk	18,5	17,1	17,1	15,5	15,9	21,0	21,0
Coby	15,9	15,1	14,9	14,1	13,1	13,9	13,9
Ali en Meryem	28,6	28,0	30,6	25,4	28,3	28,3	25,2
Erik en Hans	15,7	15,7	15,6	13,8	13,5	14,2	14,2
Karel en Ineke	17,8	17,4	17,4	15,8	19,1	20,7	20,7

Reële premie voor lineair dalende verzekeringen, geïndexeerd

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	100	92	96	118	115	113	72
Adressen	100	95	80	73	72	69	58
Hugo	100	95	80	74	72	66	56
Stef en Babs	100	93	90	82	80	77	64
Naïma en Morad	100	94	87	78	77	72	60
Henk	100	99	106	116	108	105	71
Coby	100	102	100	105	94	90	64
Ali en Meryem	100	94	87	78	77	72	60
Erik en Hans	100	100	101	104	94	91	66
Karel en Ineke	100	97	106	115	108	106	73

Reële standaarddeviatie voor lineair dalende verzekeringen, geïndexeerd

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	100	93	102	154	146	148	76
Adressen	100	114	63	52	45	44	46
Hugo	100	103	87	79	77	66	60
Stef en Babs	100	96	89	79	79	79	63
Naïma en Morad	100	100	90	79	78	76	64
Henk	100	99	104	114	112	109	72
Coby	100	108	99	99	91	87	58
Ali en Meryem	100	100	90	79	78	76	64
Erik en Hans	100	106	102	98	89	86	62
Karel en Ineke	100	97	106	112	111	107	75

Variatiecoëfficiënt voor lineair dalende verzekeringen

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	1,87	1,89	1,99	2,43	2,38	2,45	1,96
Adressen	0,30	0,35	0,23	0,21	0,18	0,19	0,23
Hugo	0,58	0,62	0,63	0,61	0,61	0,58	0,62
Stef en Babs	0,75	0,77	0,74	0,72	0,74	0,77	0,74
Naïma en Morad	0,70	0,75	0,73	0,71	0,71	0,74	0,75
Henk	0,76	0,76	0,75	0,75	0,79	0,79	0,78
Coby	0,79	0,84	0,78	0,74	0,76	0,76	0,71
Ali en Meryem	0,70	0,75	0,73	0,71	0,71	0,74	0,75
Erik en Hans	0,79	0,84	0,80	0,74	0,75	0,75	0,73
Karel en Ineke	0,76	0,76	0,76	0,74	0,78	0,77	0,78

Afwijzingspercentage voor lineair dalende verzekeringen

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	43	46	44	41	41	43	41
Adressen	0	0	4	4	3	4	0
Hugo	12	17	11	14	12	15	10
Stef en Babs	19	23	18	20	21	27	18
Naïma en Morad	19	23	18	20	21	27	18
Henk	92	94	92	87	86	86	89
Coby	92	94	92	87	86	85	88
Ali en Meryem	19	23	18	20	21	27	18
Erik en Hans	92	94	92	87	86	86	88
Karel en Ineke	92	94	92	87	86	86	89

Maximum afwijzingspercentage voor lineair dalende verzekeringen

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	100	100	100	100	100	100	100
Adressen	0	0	5	5	5	6	0
Hugo	27	33	25	29	23	30	30
Stef en Babs	34	41	33	35	33	42	35
Naïma en Morad	34	41	33	35	33	42	35
Henk	100	100	100	100	100	100	100
Coby	100	100	100	100	100	100	100
Ali en Meryem	34	41	33	35	33	42	35
Erik en Hans	100	100	100	100	100	100	100
Karel en Ineke	100	100	100	100	100	100	100

Maximin-verhouding voor lineair dalende verzekeringen

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Personen	1.042,3	1.170,9	1.209,4	3.716,7	3.335,1	3.335,1	782,5
Adressen	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Hugo	7,6	8,1	6,7	7,1	6,4	6,4	6,2
Stef en Babs	18,3	19,0	19,9	18,8	17,8	18,3	23,2
Naïma en Morad	15,1	14,6	16,7	15,1	14,2	15,0	19,2
Henk	13,8	13,8	13,7	13,3	12,2	19,1	19,1
Coby	11,6	11,6	12,1	12,6	12,5	16,3	16,3
Ali en Meryem	15,1	14,6	16,7	15,1	14,2	15,0	19,2
Erik en Hans	12,3	12,3	12,4	13,3	14,6	15,5	15,5
Karel en Ineke	14,2	14,2	15,6	14,3	12,8	20,7	20,7